

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2034
2,90 € | 16 SETEMBRE 2018

Processó al carrer a El Mene (estat de Zulia, Veneçuela). *Carlos Daniel, Cathopic.com*

EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

El fulgor de Medellín

A 50 anys d'una experiència de Pentecosta a Llatinoamèrica

P. 18-19

pregaria.cat

Deu anys acompanyant en la
reflexió personal i la pregària

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

DEL 24 DE SETEMBRE
a l'1 D'OCTUBRE

PELEGRINATGE a la PULLA

El sud d'Itàlia més autèntic
i santuari Pare Pius

DEL 8 AL 19 D'OCTUBRE

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial més austral

DEL 13 AL 22 D'OCTUBRE

REGNES DE L'HIMÀLAIA: NEPAL I BUTAN

DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

PALAU MINOICS I MONESTIRS DE CRETA

DEL 3 AL 13 DE DESEMBRE

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Camí de fe, cultura i història

NOVEMBRE

NOVA YORK Llums de Nadal

DESEMBRE

ALPS ITALIANS Pessebres dels Alps

Club⁺amics

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478

Medellín, 50 anys després

Enguany fa cinquanta anys de la Segona Conferència General de l'Episcopat Llatinoamericà celebrada el 1968 a Medellín (Colòmbia), que fou un esdeveniment eclesial de primer ordre en la història de l'Església d'Amèrica Llatina i del Carib i un moment clau de recepció de la renovació sorgida del Concili Vaticà II. La reunió havia de tenir repercussió mundial: renaixia una Església amb un rostre teològic i pastoral propi. En el seu missatge final llegim: «És tot el Poble de Déu —no sols els bisbes— el que experimenta la crida de l'Esperit. La resposta exigeix profunditat en l'oració, maduresa en les decisions, generositat en les tasques.»

Fa tres anys un grup de teòlegs de diversos països reunits a París, acordaren de promoure la celebració d'un esdeveniment acadèmic internacional de teologia: «Medellín 50 anys després, memòria i perspectives de futur.» La primera fase serà un Congrés Continental Americà el mes de novembre proper i un altre el novembre del 2019 amb la participació de teòlegs i teòlogues de tots els continents. Tindrà quatre objectius: socialitzar i avaluar des d'una perspectiva interdisciplinària la recepció del Vaticà II, discutir l'abast i els límits de les idees força de Medellín en el nou context sociocultural en l'àmbit lla-

tinoamericà i mundial, reconèixer els nous signes dels temps i identificar i valorar les emergències de la teologia i les experiències eclesials i projectar el futur pròxim del camí de la teologia i de l'Església en el continent i en perspectiva mundial.

El pols renovador d'aquesta ciutat colombiana s'ha mantingut en aquest mig segle, per exemple en un dinar-col·loqui celebrat l'estiu del 2014 al Centre Fe y Culturas de Medellín, el P. Arturo Sosa, general de la Companyia de Jesús, compartia les seves madures reflexions ben vigents sobre Veneçuela, sobre el seu règim, sobre la democràcia, sobre el paper de l'Església, de la Universitat i dels joves.

El papa Bergoglio, també llatinoamericà, va prosseguir l'esperit de Medellín a Aparecida quaranta anys després. En el seu darrer viatge a Colòmbia, es trobà a Medellín amb els seminaristes, novicis i novícies i els seus familiars, tots ells vinguts de la nombrosa quantitat de cases religioses i seminaris que tenen seu en aquesta ciutat. I els recordà les tres actituds que hem de testimoniar a la nostra vida com a deixebles: «Anar a allò que és essencial, renovar-se i anar a la recerca de l'altre i servir-lo.»

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 12**
Opinió
- 15**
Vida eclesial
- 22**
Església en el món
- 24**
Opinió
- 28**
La veu dels pastors
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 36**
Cultura
- 39**
Laudato Si
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Celebració dels 425 anys del bisbat de Solsona

PÀGINA 20

21
Mn. Pere
Cornelles, in
memoriam

La pena de mort, un fet inadmissible

PÀGINA 24

Anàlisi de la carta del Papa sobre abusos sexuals

PÀGINA 22

38
Nova programació de Ràdio Estel

La setmana en tuits

QUIM TORRA I PLA @QUIMTORRAIPLA

President de la Generalitat de Catalunya

El meu condol també per la mort d'un lluitador incansable i insubornable per la llibertat, la cultura i la memòria. Mn. Josep Dalmau deixa molta feina feta i un exemple de civisme i compromís. DEP

MOHAMED EL AMRANI @MOHAMEDLAMRANI

Comunicador i emprenedor social

Sempre a principis de curs comparteixo aquesta foto. Són joves estudiants que aprofiten la llum dels fanals de l'aeroport de Gbessi, a Guinea-Conakry, on només el 5% de la població té electricitat

a casa. L'educació i la cultura ens salvaran del món

ELOI ARAN @ELOI_ARAN

Arquitecte

Avui ens ha deixat l'Enric Comas, jesuïta i arquitecte. Un referent de l'arquitectura religiosa moderna a Catalunya i un apassionat pel Crist. Molts el trobarem a faltar

ANTONIO SPADARO @ANTONIO-OSPADARO

Director de «Civiltà Cattolica»

Tinc el goig de comunicar que ha estat destinat a «La Civiltà Cattolica» el P. Federico Lombardi, de tots conegut. Serà superior de la comunitat dels jesuïtes i col·laborarà a la missió de la revista per a la qual va treballar del 73 al 84. Benvingut a @civcatt, Federico!

Zoom

EDUARD BRUFAU

El 2 de setembre un incendi va destruir completament el Museu Nacional de Rio de Janeiro, que precisament aquest 2018 complia 200 anys. S'han perdut uns 20 milions de peces, entre els quals fòssils humans i animals de gran valor i obres d'art de diverses cultures del món, des de l'antic Egipte fins a les civilitzacions indígenes d'Amèrica. En un país relativament jove com el Brasil, aquest incendi representa una pèrdua cultural catastròfica.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

La franja de les 19.30

La nova temporada ofereix una interessant proposta temàtica en la franja de les 19.30 a les 20 h. Els dilluns s'emeten Missió i vocació, un programa amb visió humanista sobre empreses i projectes que promouen bones pràctiques. En la primera edició, el 3 de setembre, David Medrano entrevistava Juanjo Fernández, professor i consultor pedagògic vinculat a l'Escola Cristiana de Catalunya. Els dimarts, s'emeten el programa interreligiós Temps de diàleg, que obrirà temporada el dia 4 presentant la Nit de les Religions 2018, amb la participació del seu coordinador, Sergio Arévalo, i amb una entrevista al sacerdot catòlic congolès Ambroise Longi.

Fem família continua els dimecres a les 19.30, presentat per Joan Trias, amb protagonisme per als valors. El dia 5, s'ofereix una selecció musical sobre aquesta institució bàsica. Els dijous, s'emeten l'espai Àngels, amb Lluís Montserrat i la col·laboració de la Fundació Roca i Pi. És un recull de la tasca que fa tot un projecte social d'ajuda als sectors més desfavorits. Finalment els divendres surt setmanalment Xirinacs avui, programa que ja presentàvem la setmana passada.

L'efemèride de la setmana

19 de setembre del 1893:

Nova Zelanda és el primer país del món a atorgar el dret de vot a les dones.

FRANCESC RIU, *sdb*
Missioner de la Misericòrdia

«L'alegria de l'Evangelí
omple el cor i tota la vida
dels qui s'han trobat
amb Jesús»

PENSANT-HO MILLOR

Invitació a l'alegria

El proper dia 24 de novembre celebrarem el cinquè aniversari de l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* —*L'alegria de l'Evangelí*—, que té «caràcter programàtic»; és a dir, és el recurs que el papa Francesc va utilitzar per descriure, aleshores, de quina manera ell es proposava impulsar la renovació pastoral de l'Església mitjançant l'acció de govern al llarg del seu Pontificat (cf. EG 26).

Doncs bé, és molt significatiu que, ja en aquell moment, Francesc volgués posar de manifest que l'Evangelí de Jesús no podia separar-se de *l'alegria*. Aquesta és una de les seves característiques essencials. En efecte, heus aquí com ell inicià la seva primera exhortació apostòlica: «*L'alegria de l'Evangelí omple el cor i tota la vida dels qui s'han trobat amb Jesús. Els qui es deixen salvar per Ell són alliberats del pecat, de la tristesa, del buit interior, de l'aïllament. Amb Jesucrist, l'alegria sempre neix i reneix*» (EG 1).

I més endavant afirma: «Invito cadascun dels cristians, en qualsevol lloc i situació en què es trobin, a renovar ara mateix la seva trobada personal amb Jesucrist o, almenys, a prendre la decisió de deixar-se

trobar per Ell, de proposar-s'ho cada dia, sense cansar-se'n. Res no pot justificar que algú pensi que aquesta invitació no va per a ell, perquè ningú no ha de restar exclòs de *l'alegria* que el Senyor ens ofereix» (EG 3).

No és en absolut irrellevant que les altres dues exhortacions apostòliques del papa Francesc també constitueixin una invitació a *l'alegria*: l'exhortació *Amoris laetitia* —*L'alegria de l'amor*— i l'exhortació *Gaudete et exsultate* —*Alegreu-vos-en i celebren-ho!*

En aquesta darrera exhortació sobre el *camí de santedat*, que és el camí de tots els qui hem optat per fiar-nos de l'Evangelí de Jesús —els sants—, Francesc ha dit: «El sant és capaç de viure amb *alegria* i sentit de l'humor. Sense perdre el realisme, il·lumina els altres amb un tarannà positiu i esperançat. El Regne de Déu consisteix en "*l'alegria de l'Esperit Sant*" (Rm 14,17). [...] Si permetem que el Senyor ens alliberi de la closca que ens cohibeix i ens canviï la vida, aleshores podrem fer realitat allò que sant Pau recomanava: "*Viviu sempre alegres en el Senyor!*; ho repeteixo, *viviu alegres*"» (EG 122).

UN NOU LLINDAR

Anar contra corrent

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Hi ha qui pensa que la vida està sotmesa a l'atzar d'una fatalitat o d'un destí. Es deixa endur com ho fa qui es posa a mercè de qualsevol vent o influència. La vida no és guiada ni presa amb les pròpies mans. Persones indecises que no volen fer passos per superar la seva mediocritat o una forma de viure que no té consistència per ella mateixa. Persones que fan patir perquè no afavoreixen una cultura de l'encontre. És perillós deixar-se endur per la riuada de la indiferència dominant i no tenir prou personalitat per haver de suportar tots els embats que sobrevenen.

Serà necessari, en certs moments, anar contra corrent, la qual cosa no sempre rep el vistiplau de la majoria. Quan la vida es pren seriosament i ens sentim amos del nostre destí, aleshores som capaços de crear un nou tipus de relació humana. Té sentit fer amics, compartir, implicar-se, solidaritzar-se amb causes justes, fer feines de voluntariat, afavorir el bon tracte, no romandre sols a l'atzar de qualsevol vent, blancs de qualsevol atropellament.

La nostra vida té sentit quan esdevé sobretot resposta generosa a una crida interior. Unes vegades pot semblar imperceptible,

La nostra vida té sentit quan esdevé sobretot resposta generosa a una crida interior

difosa o de baixa intensitat; altres vegades apareix amb més claredat i com si una llum ens arribés a l'hora de prendre decisions. Per això, cal renéixer a la confiança i no caure en el desànim quan moments de foscó ens envaeixen. Donem una resposta senzilla, diària, que neixi del cor, i que ens mogui a ser fidels als compromisos que hem assumit amb tota llibertat.

Així, serem referents d'una vocació madura, farem de la nostra vida un signe inequívoc del camí que hem escollit i de quina brúixola ens orienta. Testimonis de fidelitat que creen espais de comunió i acompanyen compromisos definitius que omplen de sentit la vida. Quan aquesta es pren seriosament ningú no resta indiferent i ajuda a molts a animar-se a fer el mateix. Són referents indiscutibles, persones que es donen del tot i fan de la seva vida un do per als altres. Són persones fermes, ben lliures, que sovint han d'anar contra corrent.

Medellín, germen d'una Església pobra i pacificadora

**Actualització de les claus de la
Conferència Episcopal de Llatinoamèrica**

Mural comunitari construït durant la trobada internacional que es va celebrar a les Lauretes de Medellín, religioses amb un carisma d'opció pels pobres i indígenes.

Foto: SICSAI

Els Documents de Medellín que van sorgir de la II Conferència Episcopal de Llatinoamèrica, de la qual ara es compleixen 50 anys, són fruit d'un temps i un lloc molt concrets. D'ells, neix una Església propera als pobres i solidària en la lluita per la justícia. «Medellín 68 va tenir la destresa i el coratge de mirar la situació d'empobriment del continent llatinoamericà», assegura el teòleg i coordinador de la revista *Éxodo*, Evaristo Villar. Així mateix, també «es va adonar que era un continent amb una acritud enorme a causa de les polítiques de seguretat nacional que imposaven les juntes militars», continua Villar.

En efecte, aquesta situació de violència i de guerra pràcticament soterrada la recull l'historiador mort recentment Josep Fontana: «Després del 1961, els Estats Units van optar per establir aliances permanents amb els militars llatinoamericans, als quals proporcionava armes i suport. Els van organitzar cursos a les escoles militars del nord, i sobretot a la coneguda com *School of the Americas*» [*El segle de la revolució*. Editorial Crítica, 2017].

Fontana refereix com a partir d'aquest moment es creen «grups paramilitars de contrainsurgència que podien actuar sense cap limitació formal»; per fer front a l'amenaça que l'esquerra arribés al poder polític «calien dictadures militars que comptessin amb un ampli suport econòmic dels Estats Units». Així doncs, el context de

Medellín 68 és tota una seqüència de dictadures militars (Brasil, 1964 a 1985; Bolívia, 1964 a 1982; Xile, l'Argentina...) que dessagnen el Con Sud i que obliguen l'Església a posicionar-se i també a enfrontar-s'hi.

La Teologia de l'alliberament, una conseqüència de Medellín, és vista amb gran recel per part de l'administració nord-americana fins al punt de recomanar esforços per obstaculitzar-ne el creixement, com es pot observar als Documents de Santa Fe, redactats per la CIA entre el 1980 i el 1986: «La Teologia de l'alliberament és una doctrina política disfressada de creença religiosa amb un significat antilluireempresa i antipapal, per afeblir la independència de la societat del control estatista».

Amb tot, aquesta situació d'empobriment i violència, persisteix passats 50 anys de Medellín: «Si bé el món està desenvolupat en molts aspectes, la pobresa ens envolta i augmenta la divisió davant de la concentració del capital. Igualment, hi ha una situació de manca de pau, amb gent tan esperpèntica com Trump i altres governants», sosté Villar, que defensa, per tant, la vigència dels postulats de Medellín. A això s'afegeix la defensa de la mare Terra agredida i el reconeixement dels pobles indígenes discriminats: «Continuem tenint pràcticament els mateixos problemes d'arrel que a Medellín 68, als quals no hem pogut donar solució», conclou.

La inspiració de Medellín

«Ens sentim fruit d'aquests importants Documents de Medellín, reconeixem l'empremta que han tingut a les nostres comunitats, organitzacions i vides. El compromís amb la justícia, amb la pau, amb els pobres, amb la defensa dels Drets Humans i amb "una Església pobra per als pobres" que hem viscut durant l'últim mig segle és conseqüència de Medellín», admet el secretari general del Servei Internacional Cristià de Solidaritat amb els pobles d'Amèrica Llatina (SICSAL), Armando Márquez.

Aquest compatriota de Mons. Óscar Arnulfo Romero, de qui va ser amic personal i company, observa que durant aquests dies s'ha «recordat i commemorat les dones i homes que, per prendre's seriosament els ensenyaments que van sorgir a Medellín, van lliurar la vida fins a les últimes conseqüències; entre aquests màrtirs ha ressaltat la figura de Mons. Romero, n'hem reconegut el compromís amb Medellín 68 i el testimoni de l'Església salvadorenca, rica en martiri i en la construcció d'una "Església en sortida"», assegura Márquez.

«No ens podem quedar només amb la memòria del que va ser Medellín. Ens pot servir d'inspiració: ens ha de fer veure què passa avui, des de l'opció pels pobres, pel pa, pel poble, per la pau, per la mare Terra. *Jutjar-lo* des de les nostres categories humanes, evangèliques. I portar a terme, l'acció, fer alguna cosa per transformar les coses», explica Villar. De fet, Medellín s'ha recordat en dos esdeve-

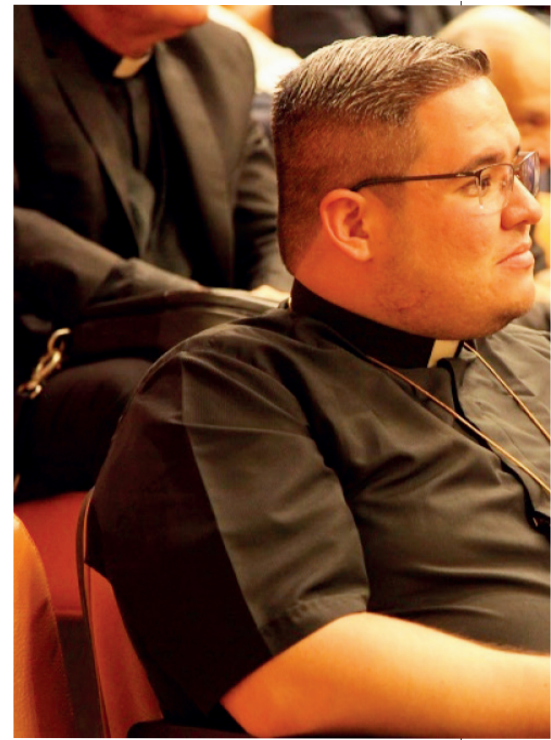
niments i en tots dos s'ha utilitzat el mètode Veure-Jutjar-Actuar que va idear el fundador de la Joventut Obrera Cristiana (JOC), Joseph Cardijn, a qui es referia Villar.

D'una banda, el Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM) ha organitzat el congrés eclesial «Medellín 50 anys: profecia, comunió i participació», al Seminari Conciliar de Medellín entre el 23 i el 26 d'agost. En la trobada van participar-hi cardenals, bisbes, sacerdots, religiosos, religioses i laics i va culminar amb la celebració d'una eucaristia presidida pel cardenal Rubén Salazar Gómez, arquebisbe de Bogotà i president del CELAM.

En el marc d'aquest congrés també es va presentar el llibre *Obispos de la Patria Grande: pastores, profetas y mártires* i, en el qual es relacionen 21 bisbes, «pastors insignes, amb una vida desgastada en anunci de l'Evangelí», va dir el cardenal Salazar en referir-se a aquests protagonistes del que es va reflexionar a Medellín 68 i que després ho van portar a la vida en la seva tasca pastoral.

Una lectura polièdrica

«Estem dedicats a analitzar el sentit avui de l'opció pels pobres, de la recerca de la justícia i de les comunitats eclesials de base, des d'una lectura negra, indígena, de gènere, ecològica, ecumènica, juvenil inspirats en aquell esdeveniment que va suposar una Pentecosta per a la nostra Església», escriuen al papa Francesc en una missiva els organitzadors del con-

Assistents al congrés eclesial «Medellín 50 anys» a l'aula magna de la Universitat Pontifícia Bolivariana. CELAM

grés «Medellín 50 anys. Clam dels pobres, clam per la vida», que es va celebrar al Centre Pastoral de les Germanes de Santa Laura, de Medellín, del 27 d'agost a l'1 de setembre, presidit pel bisbe de Saltillo (Mèxic), Mons. Raúl Vera.

En la trobada participaven prop d'unes 200 persones procedents de trenta països diferents i pertanyents a organitzacions com SICSAL, Pax Christi, Pontifícia Universitat Xaveriana, Pares Passionistes, Mil Firmas por el Perdón i quinze més. «Han estat quatre dies de reflexió seriosa, de testimonis profunds, de pregària i lloança comunitària, d'anàlisi de la realitat socioeclesial, de palpar els desafiaments i signes dels temps a través

21 SEPTIEMBRE EN CINES

"No despreciéis las profecías: examinad cada cosa y quedaos con lo bueno."
(Pablo - 1 Tes 5, 19-21)

GALATEA BELLUGI

VINCENT LINDON

LA APARICIÓN

¡Sorteamos 5 entradas dobles

Infórmate en www.radioestel.com!

dels quals Déu ens continua acompanyant i interpel·lant després de 50 anys dels Documents de Medellín», relata Márquez.

Un aspecte molt present en aquesta trobada ha estat l'esperit ecumènic. No en va, Llatinoamèrica ha experimentat en les últimes dècades un creixement sensible del pentecostalisme, de les esglésies protestants arribades dels Estats Units [el Llatinoamèrica recull que s'ha passat d'un 80% de persones que es reconeixien catòliques el 1995, al 71% el 2004]. «Generalment, al nord, els catòlics insatisfets giren l'esquena a l'Església; al sud, es fan pentecostals», dedueix l'autor John Allen Jr. a *La iglesia del futuro* (San Pablo, 2016).

Villar aposta per aquesta trobada de les diferents esglésies i opcions transformadores per donar respostes a Llatinoamèrica: «Hem de trobar-nos en la dimensió profundament humana; totes les creences i no creences són necessàries per defensar la dignitat

de l'ésser humà i dels pobles.» En aquest sentit, Villar subratlla que la proposta de Medellín és que «els pobres són la part fonamental de l'opció de l'Església. Les esglésies poden fer molt des d'allà i des de la trobada partint de la gran diversitat que existeix». I aposta per «establir xarxes entre aquests moviments, esglésies i comunitats que aposten no tant per l'individualisme, pel déu diner, sinó per l'ésser humà per fer força per transformar les coses.»

I, finalment, arriba el moment de retornar a les *Galilees* quotidianes: «Ara, enfortits amb la irrupció evident de l'Esperit Sant i confortats amb l'experiència d'"haver pujat a la muntanya, on el Senyor se'ns ha manifestat" (cf Mc 9,2-13; Lc 9,28-36), baixem i tornem a les nostres comunitats per donar a conèixer l'experiència teològica viscuda i comprometre'ns amb més afany en la construcció d'aquest Regne que és "ja, però, encara no"», conclou Armando Márquez.

EVARISTO VILLAR

«Continuem tenint pràcticament els mateixos problemes que a Medellín 68 als quals no hem pogut donar solució»

ARMANDO MÁRQUEZ

«El compromís amb la justícia, amb la pau, amb els pobres, amb la defensa dels Drets Humans que hem viscut durant l'últim mig segle és conseqüència de Medellín»

Obri les portes al millor especialista en neteja de centres educatius

Obrirà les portes al futur

Ens adaptarem a les noves necessitats en neteja del seu centre educatiu

Netejant, posem tots els sentits

Lunet per un món més net

Treballem per a la: **SAGRADA FAMILIA**

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
Tel. 902 010 977 Fax 93 418 87 27 www.lunet.es comercial@lunet.es

CINTO BUSQUET

www.cintobusquet.cat
cinto.busquet@focolars.org

Quan membres significatius de la comunitat cristiana es pronuncien en qüestions socials i s'allunyen del relat oficial dels estaments establerts del poder polític o econòmic, sempre sorgeixen veus que acusen l'Església d'interferir en qüestions temporals, quan la seva tasca hauria de ser estrictament de caire espiritual.

La necessària i justa neutralitat institucional de l'Església respecte dels diversos posicionaments polítics legítims, no ha de comportar una praxi sistemàtica de callar públicament sobre els temes candents que divideixen una determinada societat. El silenci atorga, com es diu popularment, i no denunciar una injustícia és una manera de beneir-la implícitament.

No es pot callar quan una de les

PUNT DE VISTA

Criteris de discerniment

parts, amb més recursos i mitjans, utilitza la violència i la mentida per assegurar els privilegis d'un sector o la impunitat d'un règim polític.

No es pot fer com si res no passés, quan qui controla els mecanismes de l'Estat promou assassinats, tanca els adversaris a la presó o els obliga a exiliar-se per salvar la pròpia integritat o preservar la seva llibertat.

No es pot amagar el cap sota l'ala, quan una gran part de la societat es veu menystinguda en els seus drets fonamentals, en nom d'unes

La necessària i justa neutralitat institucional de l'Església no ha de comportar una praxi sistemàtica de callar públicament

lleis fetes a mida per justificar una acció repressiva, desproporcionada i venjativa.

El Regne de Déu que anunciem porta la pau i la reconciliació, que s'assoleixen a través del reconeixement dels errors i del perdó, ofert i acceptat, pel mal rebut o fet. Per promoure la concòrdia i el diàleg, hem de mirar endavant, girar full i no quedar atrapats en les ferides del passat; tanmateix, per recosir i sanejar una societat fracturada, cal identificar i denunciar els comportaments nocius i intransigents, i cercar projectes comuns, compartits per una majoria suficient i respectuosos amb les minories divergents.

El qui és la nostra Pau i ha superat tota separació també ens adverteix que no ha vingut a portar la pau, sinó l'espasa. Qui opta per la justícia i el bé de tots no pot evitar de topar amb els interessos foscos i mesquins d'alguns.

MIRADA AL MÓN

Dolor necessari i profètic

Els abusos de poder moral, psicològic i sexual comesos per part de sacerdots catòlics de l'Església xilena posen en evidència males pràctiques pròpies d'una cultura que no és només de l'Església i tampoc només de Xile. Una cultura de l'abús.

A Xile, s'ha fet públic gràcies a la insistència de víctimes que, com James Hamilton, José Andrés Murillo i Juan Carlos Cruz, han explicat que havien estat abusades sexualment, moralment i psicològicament pel seu formador, el capellà Fernando Karadima. Durant anys ells van rebre

El cas de Xile, com el d'Irlanda, els Estats Units i Austràlia, és l'alerta d'una situació que ens afecta a tots

tot tipus de rebuig i ha estat llarg el procés fins que han estat escoltats i respectats. Un pas definitiu va ser la visita del papa Francesc a Xile, el gener d'aquest 2018, quan es va aconseguir concretar la investigació que va transparentar molts altres casos, fins al punt que els bisbes van posar els càrrecs a disposició del Vaticà. Beneïda crisi, diuen molts, que permet revisar males pràctiques i obliga a fer processos.

El cas de Xile, com el d'Irlanda, els Estats Units i Austràlia, és l'alerta d'una situació que ens afecta a tots i que ens convida a iniciar maneres de tracte i de relació més humanes i respectuoses.

Sempre podrem aprendre alguna cosa nova de com tractar-nos millor. Avui no tolerem pràctiques que durant segles han estat encobertes. Ens hem adonat de milers de formes de maltractament i de manca de res-

ELISABET JUANOLA
SÒRIA

Periodista a Xile

pecte als altres. Ha estat una forma de viure i relacionar-nos, com ho era a l'època medieval retre obediència al senyor feudal. Ens costa avui entendre aquella relació i tots els drets que tenia l'amo sobre el súbdit.

Aquest dolor és profètic, el clam per revisar la manera com ens relacionem ens afecta a tots, creure que aquest és un problema dels altres és amagar el cap sota l'ala. La transparència, que té la darrera paraula respecte de la credibilitat de persones i institucions, no pot ser, però, l'únic i darrer valor que ens regeixi. La premsa i una part de la societat es queda en el judici instigador, sancionador, punitiu i inquisitiu, que és part de la mateixa cultura de l'abús, mentre que cal fer el pas a una educació del tema. N'hem d'aprendre.

SABER ESCOLTAR

L'era dels xatos

Alberto Benegas Lynch ha publicat un article sobre «la mediocritat». L'autor no vol molestar ningú. Dona una mirada realista als nostres dies. «Vivim l'era dels xatos, de manifestacions que en general miren el sòcol i de vegades el subsòl. Només cal fer un cop d'ull al que reflecteixen els mitjans orals i escrits del nostre temps. No es tracta de responsabilitzar el missatger, sinó de centrar l'atenció en el missatge.»

Hi ha missatgers, diu amb ironia, que ens informen de tot i que critiquen els poderosos. Ho fan amb paraulotes, amb insults, amb mentides disfressades de veritat. Els mitjans hi col·laboren. És una actitud en què cauen molts dirigents. Hi ha —per sort— els que, com una petita «resta d'Israel», miren d'aportar

veritats regeneratives.

En temps passats, passaven coses semblants, però es pot veure com sempre hi ha hagut actius i passius. No apliquem la teoria de l'estruç. Cal enfrontar-se amb els problemes. Els aparells estatals, en lloc de vetllar pels drets de tothom, «els conculquen en grau creixent». Filòsofs importants deien i diuen que «el problema és la mediocritat».

«El mediocre és el que no té valor, l'insubstancial, el vulgar, l'anodí, l'insignificant, l'adormit. El mediocre és el que ha renunciat a pensar, el que obre les portes a l'enveja. El mediocre sent la necessitat de fer-ho tot com els altres. Renuncia a la seva individualitat... Talla el seu tresor més valuós. Deixa de ser per als altres. Hi ha inseguretats i debilitat interior.»

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

A aquests «la responsabilitat els aclapara, prefereixen endossar les decisions al grup. Abdiquen de la seva persona i s'incorporen al ramat. No tenen veu, sinó eco. Li resulta incomprendible anar contra corrent. Es massifica. Ha de ser part de la coral. És un masoquisme moral. Es lliura al no-res». Quan entra en joc l'enveja, estem perduts. «No hi ha cap raonament possible puix que no sorgeixen idees, sinó que es destil·la verí.» Si n'és, de perillosa, l'enveja! Un pecat capital!

«No es tracta de responsabilitzar el missatger, sinó de centrar l'atenció en el missatge»

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Torno al mateix: l'home és l'únic animal capaç de comprometre's. Elogiem la fidelitat del gos, «el millor amic de l'home», es diu. Però l'animal és ensinistrat, no educat. És fidel en els àmbits en els quals se l'ha entrenat. L'home, no; la seva fidelitat va d'acord amb els valors reconeguts i acceptats.

Crec que va ser Julián Marías qui va dir que l'acte de llibertat humana més gran era el vot d'obediència. Que ho entengui qui en sigui capaç.

A un nen petit se li apliquen algunes tècniques que són ensinistrament pur, perquè no és capaç de cap altre aprenentatge. Ha d'agafar la cullera amb la dreta, o netejar-se abans i després de beure aigua per pura disciplina. Més endavant descobrirà el perquè. (N'excloc les

A PROPÒSIT DE...

Compromís (2)

peculiaritats dels esquerrans.) No cal que sigui conscient dels ritmes circadianis, ni a la infantesa, ni potser mai. Aprenderà quan sigui capaç d'aprendre el valor d'unes normes que acceptarà o no lliurement.

Comprometre's és la manifestació d'acceptar el valor jurídic que tenen les decisions humanes i el suport a la permanència de l'amor, sigui enamorament o amistat.

Sovint fugim del compromís. Per què m'he d'implicar per sempre amb algú si no sé com seré jo d'aquí uns quants anys? Tant se me'n dona, aquesta persona, perquè no-

Qualsevol compromís, tot i que sigui petit, implica responsabilitat

més vam compartir un estiu que, certament ho vam passar molt bé, però no hi va haver res més? Tenim por de l'amistat comprometedora. Ignorem l'enamorament adolescent, pur sentiment, somni senzill, absent de gaudi sensual. Tenim mòbil i en donem el número però no ens sentim obligats a contestar la trucada si estem entretinguts amb un joc o llegint missatges insípids o sentint música.

El compromís humà envaeix terrenys tan simples com ser fidel a un missatge d'una persona a la qual hem donat el correu electrònic o l'adreça postal. Qualsevol compromís, tot i que sigui petit, implica responsabilitat. (Confesso que he demanat perdó a Déu per les cartes que no he contestat, i que ho havia d'haver fet.)

SIGNES D'AVUI

El Papa en el punt de mira

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

El papa Francesc té criteris ben clars per seleccionar els viatges apostòlics. N'exclou la facilitat, l'aplaudiment fàcil, el populisme. Es guia per motivacions profètiques. Allà on cal dir-hi una paraula d'anunci o de denúncia. Allà on cal animar les comunitats petites. Allà on se citen la perifèria i el diàleg amb altres credos. També, en els viatges amb motiu de les celebracions de la Jornada Mundial de la Joventut o a la Trobada Mundial de les Famílies. Dos col·lectius als quals ha destinat un Sínode de Bisbes. Temes tan vitals com conflictius.

El recent viatge apostòlic a Irlanda, per una sèrie de conjuntures, es preveia complicat. Ho ha estat i molt. Per tres motius: les profundes ferides obertes a l'Església irlandesa, especialment —tot i que

no només— pel tema dels abusos sexuals; la repercussió indirecta dels escàndols a Pennsilvània que han causat estupor i s'han difós fa poc, i per l'aprofitament d'aquestes situacions per part dels adversaris, l'instrument més visible dels quals ha estat l'arquebisbe Carlo Maria Viganò amb una llarga missiva en la qual demanava que el Papa renunciés al seu càrrec i l'acusava d'encobridor.

Benet XVI i Francesc s'han compromès a fons contra la pederàstia. La carta de Viganò no tracta de defensar les víctimes, sinó d'utilitzar

un tema escabrós per dinamitar la figura del papa Francesc. Han aflorat a la superfície les clavegueres del Vaticà, com en els temps medievals. Una lluita de poder davant d'un Papa que vol reformar l'Església, començant per la cúria, tasca que comporta dificultats immenses. Aquí es barregen molts temes i interessos. Els problemes de Viganò amb el Papa troben en aquest document una manera de passar comptes. L'impuls reformista de Francesc, les constants denúncies contra el clericalisme, la seva postura favorable per atendre els immigrants que arriben a Europa, les posicions sobre l'abolició de la pena de mort, les seves definicions sobre la família i l'ecologia... Els seus adversaris no li ho perdonen. Francesc està en el punt de mira.

Una lluita de poder davant d'un Papa que vol reformar l'Església

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

L'UCI de l'Hospital del Mar. Una activitat mèdica incansable, característica dels centres de cures intensives, i aquell silenci espès dels malalts que esperen ser atesos. El murmur de veus era l'única música de fons en aquell silenci respectuós amb els malalts.

Em van avisar que era allà, greu i sense consciència aparent, una dona molt coneguda al meu barri a qui feia anys que em sentia molt propera. Coneguda com la «Reina del Raval», exercia un ofici molt antic d'una manera no només visible, sinó coneguda i reconeguda. Va sortir, fins i tot, com a protagonista d'un film amb la seva història personal. Film que em va fer patir molt quan el vaig anar a veure a petició de la meva amiga. La seva manera de vestir, de maquillar-se i de dur

FINESTRA A LA VIDA

Un amor no reconegut

sempre una corona de bijuteria barata, l'havia convertit en una figura molt típica del Raval.

Un ictus patit durant l'onada de calor l'havia deixat immobilitzada.

Allit, sense maquillatge, intubada i envoltada de cables, era la imatge de la impotència i la fragilitat. Però també de la màxima tendresa. No sé si em va reconèixer quan li vaig fer uns petons mentre un dels homes que envoltaven el llit sense abandonar-la li repetia emocionat: «Mònica, és la Viqui que t'ha vingut a veure. Ho sents, és la Viqui.» Potser algun petit moviment dels ulls, un esforç per moure un dit, algun indicatiu buscat amb delit. Allà estava l'anomenada «Reina del Raval» prostrada sense poder donar cap mostra de coneixement.

Però, heus aquí la gran lliçó

de vida amb la qual vaig sortir de l'UCI. No dubto gens que es tracta d'una lliçó d'amor. D'amor autèntic. Aquells homes, que en altres moments n'havien rebut els serveis, ara, sense esperar-ne res, no la deixaven ni un moment. Tenien cura d'aquella dona que molts, sens dubte, haurien criticat i menyspreat.

Sense paraules —perquè no en trobava d'adients en aquell moment— vaig sortir repetint emocionada: «On hi ha amor, allà hi ha Déu.»

«La Reina del Raval», amb la seva manera de vestir i de maquillar-se, és una dona molt coneguda al barri

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa medita sobre el tercer manament, celebrem els 10 anys de Pregaria.cat i els 425 del bisbat de Solsona, i Mn. Joan Costa analitza la carta de Francesc sobre els abusos

AGÈNCIES

Ciutat del Vaticà

Dedica una catequesi al tercer manament del decàleg

El Papa critica un món «assedegat de diversió»

A la catequesi de l'audiència general del dimecres 5 de setembre, el Papa va criticar la mentalitat del món actual, on sembla que cal divertir-se sigui com sigui, i va demanar reconciliar-se amb la pròpia història personal. Continuant amb el tema dels deu manaments, va parlar del «dia de repòs». «La societat actual —va començar— està assedegada de diversions i vacances. La indústria de la distracció creix imparable i la publicitat dissenya un món ideal com un gran parc de joc on tothom es diverteix. El concepte de vida que domina no té el centre de gravetat en les activitats i el compromís, sinó en l'evasió.»

Francesc va assegurar que «l'home no ha descansat mai tant com avui, però a la vegada no ha experimentat mai tant buit com el d'avui!» Déu, al decàleg, mostra una altra llum del que és el descans, que és «la contemplació i la lloança». «Al descans, com a fugida de la realitat, el decàleg hi oposa el descans com a benedicció de la realitat», va afegir.

«Per a nosaltres cristians, el dia del Senyor és el diumenge, i a l'eucaristia, que significa “donar gràcies”, es troba el punt culminant d'aquesta jornada de contemplació i benedicció en la qual acollim la realitat i lloem el Senyor pel do de la vida, i li donem gràcies per la seva misericòrdia i per tots els béns que ens concedeix», va constatar. Per això, va assenyalar que «el diumenge no és el dia per esborrar els altres dies,

sinó per recordar-los, beneir-los i fer les paus amb la vida. Hi ha molta gent que té moltes possibilitats de divertir-se i que no viu en pau amb la vida! El diumenge és el dia per fer les paus amb la vida, i dir: la vida és preciosa; no és fàcil, de vegades és dolorosa, però és preciosa».

El Pontífex va subratllar que «cal reconciliar-se amb la pròpia història, amb els fets que no acceptem, amb les parts difícils de la mateixa existència». «La pau veritable —va afirmar— no és canviar la pròpia història, sinó acceptar-la i valorar-la.» I així, «el repòs és un moment propici per a la reconciliació, per confrontar-nos amb les dificultats sense escarpar-ne, per trobar la pau i la serenitat de qui sap valorar allò de bo que té, fins i tot al llit del dolor o en la pobresa».

Quan es torna bonica, la vida?, va preguntar al final de la catequesi: «Quan comencem a pensar bé d'ella, sigui quina sigui la nostra història.»

L'almoiner Krajewski visita els migrants

REDACCIÓ / Ciutat del Vaticà

Els migrants acollits al centre Mondo Migliore de Roca di Papa, que van desembarcar a Sicília des del vaixell Diciotti, van rebre la visita del cardenal Konrad Krajewski, almoiner de Sa Santedat. El purpurat va voler «portar-hi la salutació del Sant Pare» i desitjar-los «que trobeu aquí, i a tot arreu, un cor generós, i que pugueu sentir-vos com a casa». El fundador de la cooperativa Auxilium, que gestiona la recepció d'immigrants al centre, Angelo Chiorazzo, va subratllar: «Aquí hi ha cristians, coptes i musulmans. Tots pregunten pel papa Francesc. Sisplau, digueu-li al Sant Pare que aquí tots estan molt agraïts i que l'estimen.»

L'almoiner va estar acompanyat pel director de Càritas italiana, Francesco Soddu, que va comentar que «està lluny de nosaltres la idea de voler reemplaçar l'Estat. Hi som presents, de manera subsidiària, perquè les persones siguin respectades en la seva dignitat. Desitgem als migrants un futur de pau i serenor, meravellós, perquè quan en sentim les històries ens quedem sense paraules. Us volem donar la benvinguda i desitjar-vos els nostres millors auguris».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Francesc, custodi del poble de Déu

Pregueu per mi! Amb aquest clam constant, Francesc ha estat una de les persones més acceptades com a Bisbe de Roma. Potser aquest va ser un dels seus primers gestos: voler ser considerat Bisbe de Roma, voler un anell de plata, portar les sabates de sempre... instal·lar-se a la residència i no a les estances reservades al Papa. Tots coneixem molts d'aquests signes i tants d'altres, fruit d'un fort seguiment de Jesús i el seu estil de vida.

Francesc ha estat constant a demanar perdó per tants mals que membres de l'Església han comès, i per tantes ocasions que no hem sabut fer-nos càrrec ni responsabilitzar-nos de rescabalar el mal comès. Ahlora, ens recorda que l'Església és un lloc d'acollida de tota persona que pateix, que hem de fer «olor d'ovella» per la proximitat amb les persones.

Ha sabut fer realitat aquell «custodiar» de què ens va parlar en la celebració de l'inici del seu pontificat; cada vegada que ha aturat el cotxe o que ha fet pujar-hi algú, o que ha volgut apropar-se a algú que l'esperava i tantes vegades que ha encarnat la tendresa i la misericòrdia de Déu vers l'home.

Avui, com a Església, com a Poble de Déu, volem agrair i fer costat a Jorge Bergoglio, Francesc, mostrar el nostre suport a un estil que ens apropa a aquells grups que, reunits, celebraven la fe, compartien la vida i transmetien el viscut arreu amb mirades, gestos, paraules... Tot allò que van viure de Jesús i els va canviar la vida. Eren uns quants i avui estem aquí gràcies a ells. Volem recuperar aquella Església original que Francesc ens ha fet reconèixer d'alguna manera en la nostra.

ESTHER BORREGO

Barcelona

Va néixer fa deu anys amb la voluntat d'ajudar i acompanyar en la reflexió personal i la pregària

Nova etapa de Pregaria.cat

Captura de la pàgina web.

Durant aquests 10 anys, Pregaria.cat ha anat construint una petita comunitat virtual

MONTSE GIRBAU
Barcelona

Durant l'any 2018 la web Pregaria.cat, impulsada pels jesuïtes de Catalunya, celebra el seu desè aniversari. Hofa presentant disseny i continguts nous. Pregaria.cat va néixer amb la voluntat d'oferir materials per ajudar i acompanyar en la reflexió personal i la pregària, aprofitant les noves tecnologies.

L'inici d'aquest recorregut el trobem, però, fa gairebé 20 anys, quan els jesuïtes irlandesos van decidir obrir un espai per pregar a la xarxa. Era una web ben senzilla, que a través de 6 passos acompanyava una pregària. Li van posar el nom de Sacred Space per identificar-lo com a espai de trobada amb Déu. L'èxit va superar tota expectativa, i avui la web existeix en 22 llengües diferents. El català va ser una de les primeres llengües a sumar-s'hi, l'any 2002, sota l'impuls de l'aleshores provincial dels jesuïtes a Catalunya, Pere Borràs.

Encara que ara sembli estrany, una iniciativa així despertava llavors curiositat i fins i tot dubtes: és pos-

sible pregar davant d'una pantalla? En realitat Sacred Space només ens recordava que cal superar la idea que Déu es troba en uns moments i llocs determinats assumint, en canvi, que és a tot arreu on hi ha una dona o un home en recerca sincera.

Aquesta proposta animà ràpidament a explorar nous camins. Però no n'hi havia prou d'aprofitar les noves tecnologies de la comunicació com a eina de distribució de materials, sinó que calia pensar i crear nous formats.

De forma espontània sorgeixen iniciatives, personals i col·lectives: el jesuïta Jesús Renau envia a través del correu electrònic la seva «pregària virtual» a un grup de persones que ràpidament va creixent; una colla d'educadors/es comencen a crear textos i il·lustracions per a famílies amb infants; joves vinculats a la pastoral juvenil presenten uns punts de pregària a partir de música actual; alguns jesuïtes publiquen les seves homilies dominicals a la xarxa...

Són projectes petits però sòlids que es van escampant des d'un petit nucli d'amics i companys a un cercle més gran, i que estan units per uns mateixos lligams: una espiritualitat vinculada i compromesa amb la realitat. És per això que l'any 2008 els jesuïtes de Catalunya decideixen obrir un portal web que aplega aquestes diverses iniciatives, les fa visibles i les posa a l'abast de tothom. Així neix Pregaria.cat, com a iniciativa al servei de l'Església catalana i de totes les persones que senten la necessitat de trobar materials que els facilitin un espai d'interioritat en la nostra llengua.

Durant aquests 10 anys, Pregaria.cat ha anat construint una petita comunitat virtual, formada per totes

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de **SLABBINCK**
veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

Pregaria.cat ofereix recursos per a la pregària.

Lepinosalc

aquelles persones (i en són moltes!) que hi han col·laborat i hi col·laboren des del voluntariat, les que segueixen una o diverses de les propostes, o les que visiten la web esporàdicament. També les que han arribat a través de les xarxes socials en aquests darrers anys. La web s'ha consolidat no només com un espai per a la pregària personal, sinó també com una eina per a persones i col·lectius que necessiten recursos per desenvolupar la seva tasca educativa o pastoral. I fins i tot alguns dels continguts de la pàgina han donat lloc a la publicació de llibres.

Amb el desè aniversari, Pregaria.cat presenta una nova web, renovada, posada al dia i millorada en el seu disseny. Però aquesta celebració-renovació ha estat més que això. El treball d'aquests últims mesos que ha culminat amb la publicació de la nova web ha estat per repensar, imaginar, cercar... agrair i valorar tanta dedicació, acollir noves propostes i incorporar noves veus... sempre tenint present, com diu la web, que cadascú hi pugui trobar allò que més l'ajudi en el seu moment present, allò que més el pugui acostar a una experiència de Déu i a l'entrega als altres.

La web s'ha consolidat com una eina per a col·lectius que necessiten recursos per desenvolupar la tasca educativa o pastoral

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

Solsona

S'està fent un documental que repassa els moments clau de la història de la diòcesi

Eucaristia a la catedral amb motiu de l'aniversari.

Lluís Closa

Celebració dels 425 anys del bisbat de Solsona

REDACCIÓ
Solsona

L'1 d'agost del 1593, el papa Climent VIII, a petició del rei Felip II, creava el bisbat de Solsona i convertia l'església de l'antic monestir solsoní de canonges agustinians en catedral sota la mateixa advocació de Santa Maria, i la mansió del abat, en palau episcopal.

Així arrenca la història de 425 anys del bisbat de Solsona, que es va celebrar solemnement el 2 de setembre. La missa va ser presidida per l'arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, Jaume Pujol, i va ser concelebrada, entre d'altres, per l'arquebisbe Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra; Romà Casanova, bisbe de Vic, i el mateix Xavier Novell, bisbe de Solsona.

«Estic content d'haver vingut des de Tarragona per presidir l'Eucaristia d'aquesta celebració», va manifestar l'arquebisbe Pujol, tot recordant que la diòcesi de Solso-

na és «l'última de les Esglésies que formen avui la Tarraconense, totes elles estimades per mi, a les quals vull servir i per les quals prego cada dia».

Després de la comunió el bisbe Xavier Novell va dirigir unes paraules als fidels assenyalant que «un aniversari sempre és ocasió per mirar cap a l'ahir, conscients de l'avui i amb els ulls fets en el demà. Una mirada farcida d'accions de gràcies a Déu nostre Senyor per l'obra realitzada».

La solemne eucaristia va acabar cantant *Poble de Déu, Església de Solsona*, un himne que va ser creat amb motiu dels 400 anys de bisbat i que ara s'ha recuperat.

Així mateix, en el marc dels 425 anys de la creació del bisbat de Solsona, s'està preparant un documental breu (25-30 minuts) per fer conèixer al públic generalista el paper que ha tingut aquesta diòcesi en el context de la història de Catalunya i l'evolució de la societat. El documental repassa els moments clau de la història del bisbat i les

accions dels seus protagonistes, i ho fa partint d'una òptica actual i una interpretació contemporània.

Un conductor d'excepció, el popular actor Pep Cruz, ha passat per alguns dels llocs més representatius del territori i ha parlat amb les persones que, amb el seu testimoni o el seu coneixement, poden aportar punts de vista heterogenis, diversos i complementaris per entendre millor què significa, què ha significat i què pot significar una diòcesi com la solsonina. Alhora, s'estableix un paral·lelisme entre els escenaris actuals i els passats, un lligam entre geografia i història que val la pena conèixer.

Els dies 21, 22 i 23 d'agost van començar a rodar-se les escenes protagonitzades per l'actor Pep Cruz, que va anar voltant per tota la diòcesi des de Bellpuig passant per la Segarra, el Solsonès i el Berguedà fins a arribar a Saldes, al bell mig del Pedraforca. L'actor, acompanyat de l'equip de gravació, va parlar amb diferents capellans i historiadors, també amb el bisbe Xavier Novell.

El documental, que estarà enllestit a finals d'any, està realitzat per l'empresa de comunicació creativa e2s.

Mn. Pere Cornelles

Mn. Pere comença a establir relació amb joves que havien fet de la delinqüència el seu «modus vivendi»

IGNASI LUPON
 Director d'OBINSO

Mn. Pere Cornelles va néixer a l'Hospitalet de Llobregat, de família pagesa, l'any 1939. Al Seminari, compaginant la formació teològica amb l'acció, contacta amb Mn. Pere Oliveras Lapostolet, qui el va introduir en el món de l'atenció als presos i als marginats. En aquest grup de joves que treballaven al voltant d'en Pere Oliveras, va conèixer Mn. Lluís Ventosa, qui seria company fundacional d'OBINSO i estret col·laborador.

Un cop ordenat, va ser destinat a les antigues cases barates de Santa Coloma, actualment barri de Baró de Viver, on va entrar en contacte amb la joventut desarrelada i mancada de recursos conseqüència de la gran onada migratòria de mitjans del segle XX. En aquest entorn de suburbi i marginalitat, Mn. Pere comença a establir relació amb joves que havien fet de la delinqüència el seu *modus vivendi* fins al punt d'entrar en contacte molt estret amb una banda organitzada.

Després d'un seguit d'iniciatives disperses i realitzades al mateix barri, Mn. Pere decideix crear una estructura estable: en un pis del barri de la Sagrera, a Barcelona, hi munta una llar que suposi una plataforma de suport per a aquells joves que hi volen accedir, sortint de la inèrcia que els porta, de manera natural, cap a formes de vida marginals.

L'any 1968 es dona forma jurídica a aquest projecte, i es crea l'Obra d'Integració Social (OBINSO). Són

Mn. Pere Cornelles, assegut, envoltat d'un grup de joves.

temps de grans necessitats: l'any següent ja es crea una segona llar, al barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet, i OBINSO va creixent i expandint-se, i arriba a tenir llars obertes a Madrid i a Mallorca durant els anys 70.

A principis dels anys 80, entra amb força un nou factor en el món de la marginalitat: la droga, principalment l'heroïna. Els joves ja no tenen només un problema d'integració social, sinó que s'hi afegeix molt sovint el problema de l'addicció. Els equips de treball dels diferents centres s'adonen que les persones drogodependents necessiten un tractament específic i que els centres tradicionals no disposen de competències professionals ni estructurals per fer-ho. I prosseguint amb aquesta constant que és l'acció, en Pere Cornelles comença a cercar informació i a obtenir contactes fins que coneix la iniciativa de les Comunitats Terapèutiques, que comencen a desenvolupar-se a Europa amb un notable ressò.

El model l'importa a l'Estat espanyol com a coparticipant de l'Associació «el Patriarca», i el 1983 s'obre la primera comunitat terapèutica d'OBINSO, a la masia de Can Castells. El 1989 s'obre una segona Comunitat Terapèutica; el 1993 s'inicia l'activitat al Centre Urbà, al pis de reinserció per als drogodependents que han finalitzat el procés terapèutic amb èxit.

Durant tot aquest temps. Mn. Pere Cornelles està al front de l'entitat, aportant iniciatives, donant suport als equips de treball, vetllant pel manteniment de l'entitat i sempre proper als usuaris atesos. A banda d'això, segueix fent el seguiment d'innombrables persones que han passat per la institució i amb les quals manté estrets vincles personals.

Pels volts de Nadal de 2016, en Pere, ja amb les forces molt minvades (als 87 anys!), es jubila de la seva tasca al capdavant de l'obra de la seva vida i es trasllada a la Residència Sacerdotal, fins que s'esdevé la mort, el 14 d'agost d'enguany.

ANÀLISI

Una reflexió arran de la carta del Sant Pare sobre els abusos sexuals

MN. JOAN COSTA

Professor de Teologia Moral a la FTC

El 20 d'agost el Sant Pare Francesc publicà una carta fent seu el patiment de les víctimes dels abusos sexuals per part de membres de l'Església catòlica. El Papa reitera la petició de perdó i recorda la necessitat de reparar el mal causat, alhora que demana l'esforç per generar una cultura capaç d'evitar aquestes situacions perquè no es repeteixin i no puguin ser encobertes. Francesc dibuixa alguns elements d'aquesta cultura que ens proposa per contrarestar la cultura de la mort.

Tot recordant el recent informe sobre els abusos, que s'ha fet públic a Pennsilvània, el Pontífex condemna fortament els fets i sentència que foren greus atrocitats vergonyoses que clamen al cel, tant el que va passar com l'intent d'amagar-ho i silenciar-ho.

En fer nostre el sofriment de les víctimes —prosegueix el Papa— fem possible que trobin una mà que els pugui protegir i rescatar del seu dolor. Per la qual cosa caldrà prendre mesures, especialment contra tota corrupció, especialment l'espiritual. Caldrà, exigeix el Papa, l'esforç d'implementar la tolerància zero i trobar la manera de retre comptes. Cal la conversió personal i comunitària, que ens possibiliti mirar Crist, per descobrir-lo en el rostre del proïme i mirar on Crist mira. El camí passa necessària-

ment per la pregària i la penitència. El tercer element que el Sant Pare proposa és l'eliminació de qualsevol mena de clericalisme i recorda la necessitat d'implicar-nos a tots, tot el poble de Déu. És necessari que aquesta cultura inclogui el perdó: el reconeixement de la culpa i la petició de perdó, la qual cosa serà possible només si hi ha «consciència de pecat». El Sant Pare encara aporta un element més: erradicar l'afany de domini i possessió que sovint esdevé l'arrel d'aquests mals. L'oració i el sacrifici —el dejuni— serà camí per sensibilitzar-nos del dolor aliè.

El dolor de les víctimes i les conseqüències que se'n deriven ens insta a «preocupar-nos i ocupar-nos», que és com defineix Benet XVII l'amor veritable. L'Església està començant a fer els deures. Però, i la societat civil? A Espanya, el Ministeri d'Afers Socials va sol·licitar fa uns anys un estudi per conèixer l'índex de població adulta que reconeixia haver sofert abusos sexuals. Els resultats, de l'any 1995, mostraven que entorn del 15% dels homes i del 20% de les dones havien sofert abusos sexuals abans de complir 17 anys i en el 44,2% dels casos no era un fet aïllat, sinó que es repetia. La majoria dels abusadors sexuals infantils són persones de l'entorn del nen.

L'escàndol que es ventaja per part de la premsa i d'una part de la ciutadania sobre el que ha passat dins l'Església em fa pensar que a la

societat el que menys importa són els infants. Si de veritat importessin, hi hauria una incidència pública més gran per evitar que aquesta xacra social torni a passar des de qualsevol àmbit, fer prendre consciència per construir una cultura de la defensa dels més vulnerables i engegar accions per fer-hi front. La inhibició per part de la premsa, de l'autoritat i la ciutadania davant l'extensió social dels abusos és una greu irresponsabilitat. L'Església, però també i sobretot la societat civil, haurien d'assumir les responsabilitats i cercar camins veritables per resoldre aquesta aberració social. Cal purificar l'Església, però també tota la societat civil. Reconeixem la necessitat de fer pública aquesta denúncia, però encara més dels àmbits on més abusos pateixen els infants i no és precisament entre homes d'Església.

Què va passar i què passa, perquè s'hagi arribat a aquests fets entre homes consagrats? Entre

A la Trobada Mundial de les Famílies, a Irlanda, novament el Papa va demanar perdó pels abusos comesos per sacerdots.

les causes podem trobar mala formació espiritual i moral dins els seminaris i facultats de teologia, manca de fidelitat a les normes de l'Església pel que fa a la vivència de la santedat sacerdotal, absència de vida de pregària, allunyament de la pràctica sacramental... Per arribar a ser capaç d'esdevenir un pederasta i viure contràriament a les exigències de la vocació pròpia, segurament que fa temps que hom ha abandonat la vida espiritual.

Altres factors coadjuvants són la pèrdua del sentit de pecat, fet que impossibilita la conversió i du a la justificació del mal que fa. El relativisme imperant, que també ha

entrat dins molts homes d'Església, juntament amb l'hedonisme i les facilitats per fer el mal, han contribuït a justificar-se, a veure el mal com un bé i a forjar un hàbit que esdevé una manera de ser i de veure la relació amb els altres. També cal tenir en compte les condicions subjectives dels candidats al sacerdot. S'han donat casos de gent que, sense una vertadera vocació i sense el do de la castedat, entraven als seminaris per cercar una promoció social o econòmica, o bé que, amb dificultats personals afectives o sexuals, buscaven refugi en el si de l'Església. Tot plegat, sense oblidar-nos de la feblesa humana, sense prou consciència de pecat i amb el relativisme moral del moment foren un caldo de cultiu de moltes de les situacions que han sortit a la llum.

Agraïxo a l'Església el fet que mai no ha justificat aquest mal, mai no ha dit que el que és contrari a la dignitat humana i atempta contra l'ésser humà pugui ser reconegut com a bo, cosa que no es pot dir de tantes ideologies que ens envolten. L'Església és fidel a l'ensenyament de Crist, malgrat que no prou fidel a viure allò que proclama. Deixa en evidència allò que el mateix Concili Vaticà II assenyalà com una de les crisis més greus del catolicisme del moment i causa que afavoria l'ateisme: el fet d'haver trencat el lligam entre allò que creiem i allò que vivim, el fet d'haver deslligat la fe de la vida. L'Església, però, segueix afirmant la malícia moral de tota mena d'exercici de la sexualitat que no sigui entre un home i una dona en el context amorós del matrimoni.

Amb paraules del papa Francesc, Maria, la primera deixeblla, ens ensenya a tots els deixebles com hem d'aturar-nos davant el sofriment de l'innocent, sense evasions ni pusil·lanimitat. Mirar Maria és aprendre a descobrir on i com ha d'estar el deixeble de Crist.

«**E**stimats fills, aquest és un temps de gràcia. Fills meus, pregueu més i parleu menys, i deixeu que Déu us guïi pel camí de la conversió. Jo soc amb vosaltres i us estimo amb el meu amor maternal. Gràcies per haver respost a la meua crida.»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'agost del 2018

Pelegrinatge a Medjugorje del 9 al 16 d'octubre - Organitza l'associació Fills de Medjugorje
Telèfon de contacte 676 059 594 - Sortida amb avió des de Barcelona

Comandes de llibres: afpersona@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594 / 609 283 706
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org www.adadp.es

ARMAND PUIG I TÀRRECH
Rector de l'Ateneu Universitari
«Sant Pacià»

«La pena
de mort és
inadmissible»

L'Església recorda que la pena de mort no és un dret de l'Estat, i aplicar-la és una agressió a la dignitat humana.

L'Església diu un no rotund a la pena de mort, sense excepcions ni atenuants, i es compromet a abolir-la arreu del món

El proppassat primer d'agost es feu públic un rescripte del papa Francesc, donat a conèixer pel cardenal Ladaria, prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, en el qual es modificava el cànon 2267 del Codi de Dret Canònic. El nou cànon, reprenent una frase del Papa pronunciada el dia 11 d'octubre del 2017 arran d'una trobada del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització, afirma el següent: «La pena de mort és inadmissible (*non posse admitti*) perquè atempta contra la inviolabilitat i la dignitat de la persona.» Així, doncs, la porta ajustada en relació amb la pena de mort que caracteritzava la redacció antiga del cànon 2267, ara es tanca del tot. L'Església diu un no rotund a la pena de mort, sense excepcions ni atenuants i —continua el tercer paràgraf del nou text del cànon— «es compromet amb determinació a la seva abolició arreu del món». El compromís contra la pena de mort es manifesta, doncs, de forma inapel·lable. Se la refusa i s'afirma que cal lluitar perquè desa-

paregui de les legislacions dels estats que encara la mantenen. Dient-ho amb el llenguatge habitual sobre el tema, l'Església catòlica ha passat a ser abolicionista. Aquest és un compromís que inclou tota la comunitat eclesial, i particularment els qui tenen responsabilitats ministerials en la predicació i la catequesi.

Aquesta posició s'emmarca en el llarg camí d'autoconsciència sobre el tema de la defensa de la vida humana en qualsevol de les seves formes i expressions. La mort del dèbil és sempre inacceptable, es tracti d'un ésser humà que encara es forma en les entranyes de la mare, o bé es tracti d'una persona humana que decandeix per culpa de la malaltia o la vellesa, o d'un ésser humà a qui es roba la vida per una acció criminal com ara el tràfic i el mercadeig de persones i d'òrgans. La pena de mort se situa en aquest mateix pla, amb l'agreujant que en aquest cas és l'autoritat legalment constituïda la que s'arroga la capacitat de decidir sobre la vida i la mort d'un ésser humà, creat a imatge de Déu. Per molt gran i molt greu que sigui el crim que s'hagi comès, cap tribunal humà no té dret a «respondre-hi» amb una condemna a la pena capital.

Prenguem el fratricidi comès per Caïn contra el seu germà petit, Abel, tal com és narrat a Gènesi 4,1-16. El crim de Caïn és inexcusable, sense atenuants ni condicionants. El primer home engendrat fora del paradís no pot dominar el seu «ego» i en comptes de preguntar-se per què el Senyor no acull la seva ofrena, acaba atrapat per la ràbia contra el seu germà. Hi ha un misteri d'iniquitat al cor de Caïn, que l'empeny a matar Abel com si fos un enemic. Caïn deixa de sentir-se germà d'Abel —no se sent ni el seu guardià!— i li lleva la vida. Caïn, matant Abel, es mata a si mateix. L'assassí es converteix en fugitiu i li sembla que ha entrat al corredor de la mort, que la seva fi és propera.

Però Déu no veu les coses de la mateixa manera. Quan Caïn proclama la condemna sobre si mateix, adduint que el pes de culpa que porta «és massa gran per poder-lo suportar» (v. 13), llavors Déu, el jutge suprem, no ratifica la seva condemna. Prou que és conscient del que Caïn ha fet («la sang del teu germà clama a mi des de la terra», v. 10), però no aplica la llei del talió, la llei ancestral que proclama el dret de matar el qui ha mort. Déu no

és d'aquest parer i sentència exactament el contrari: «Si algú mata Caïn, Caïn serà venjat set vegades» (v. 15). El jutge que hauria de decretar la pena capital es converteix en defensor aferrissat de l'home que ha mort el seu germà —i qualsevol home és germà meu! Déu decideix que l'assassí no mori sinó que visqui i per això el marca amb un senyal «perquè no el matessin els qui el trobarien» (v. 15). Déu dona a Caïn una nova oportunitat: portarà per sempre la seva càrrega («aniràs pel món errant i fugitiu», v. 12) i treballarà la terra amb grans fatigues i escassos fruits. Però l'assassí té un lloc en aquesta terra: «El país de Nod, a l'orient de l'Edèn» (v. 16).

Després del llegir aquest text bíblic, pren sentit el segon paràgraf del nou cànon 2267, que diu així: «Avui és sempre més viva la consciència que la dignitat de cap persona no es perd ni tan sols després d'haver comès crims molt greus. Endemés, s'ha difós una comprensió nova sobre el sentit de les sancions penals decretades per l'Estat. Finalment, s'han implementat sistemes de detenció més eficaços, que garanteixen la defensa dels ciutadans però que alhora no prenen al condemnat de manera definitiva la possibilitat de redempció.» Si comparem Gènesi 4 i el nou cànon 2267, sembla clara una afirmació que determina i fonamenta allò que el Papa proposa: el manteniment de la dignitat de la persona, més enllà de qualsevol acte reprovable que hagi comès o pugui cometre.

Aquesta afirmació conté dues premisses i inclou una conseqüència. La primera premissa és que un tribunal humà («l'Estat») no pot dictaminar en relació amb un culpable allò que el jutge suprem s'absté de dictaminar: la pena de mort. Ho acabem de veure en el cas de Caïn. L'Estat no pot fer allò que Déu mateix no fa. La pena de mort no és un dret de l'Estat, i aplicar-la és una agressió a la dignitat de la persona humana. La segona premissa

«Caïn i Abel», d'Andrea Schiavone, Galeria Palatina, Florència.

Déu dona a Caïn una nova oportunitat: portarà per sempre la seva càrrega i treballarà la terra amb grans fatigues i escassos fruits

és que l'Estat té uns límits concrets com a construcció humana que és, i les seves lleis i les seves disposicions no es poden considerar absolutes ni immutables. N'hi ha prou de considerar, per exemple, els greus errors judicials comesos per tribunals dels Estats Units d'Amèrica que han decretat penes de mort contra persones innocents. Es pot donar, doncs, el cas que la justícia es torni injusta quan les seves sentències són injustificables.

La conseqüència pel que fa a la dignitat de la persona és que, davant d'una culpabilitat greu, l'Estat no pot limitar-se a condemnar: la justícia ha d'incloure la possibilitat de redempció, tot mantenint la defensa de la ciutadania davant de possibles agressors. En aquest sentit, els corredors de la mort són espais on han quedat sepultats «morts que caminen» —*Dead men walking*, segons el títol del film que reproduïx l'acció pastoral de sister Helen Prejean a les presons dels

Jesús no legitima la pena de mort. S'hi oposa i opta per la rehabilitació de la persona que l'hauria merescuda

Estats Units d'Amèrica. És recomanable sobre aquest punt la lectura del llibre, editat per Mario Marazziti, *No matarás. Por qué es necesario abolir la pena de muerte* (Barcelona: Península 2001). I d'aquest mateix autor, membre de la Comunitat de Sant'Egidio, el llibre *Non c'è giustizia senza vita* (Milà: Leonardo International 2009).

Com afirma el primer paràgraf del nou cànon 2267, «durant molt de temps el recurs a la pena de mort per part de l'autoritat legítima després d'un procés regular, va ser considerat una resposta adequada a la gravetat d'alguns delictes i un mitjà acceptable, si bé extrem, en ordre a la tutela del bé comú». Ara, però, diu el cànon 2267, «l'Església ensenya a la llum de l'Evangeli que la pena de mort és inadmissible». De fet, no la va admetre Jesús, quan va ser posat davant la disjuntiva d'acceptar la pena de mort per a la dona adúltera o bé de refusar-la (vegeu Joan 8,1-11). Segons els llibres de la Llei una dona casada, si era sorpresa cometent adulteri, mereixia la pena de mort i havia de ser executada per tota la comunitat mitjançant l'apedregament, de manera que

tots es fessin responsables de la seva condemna (vegeu Èxode 20,14; Levític 18,20; Deuteronomi 5,18). La Llei legitimava aquella pena de mort, aplicada com a dissuasió davant la gravetat del delictes i com a preservació del bé comú que és l'estabilitat conjugal.

Jesús, però, no legitima la pena de mort. S'hi oposa i opta per la rehabilitació de la persona que l'hauria merescuda. La manera escollida és prou eloqüent: posar davant de si mateixos els qui voldrien aplicar-la i mostrar-los que no tenen cap dret a fer-ho. En efecte, pot acusar el qui pot ser acusat? Pot demanar la mort el qui ha comès pecats inconfessables, sigui una persona o sigui l'Estat? «El qui té pecat», pot tirar «la primera pedra»? La dona culpable d'adulteri i mereixedora de la pena capital, té dret a començar una nova vida. Jesús no la condemna a morir, encara que la Llei ho digui «per la duresa de cor» dels qui es consideren guardians de valors innegociables (Marc 10,5). Ben al contrari, Jesús diu a la dona: «Ves-te'n, i d'ara endavant no pequis més» (Joan 8,11). Aquesta és la finestra de misericòrdia que obre el nou cànon 2267.

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Els divendres a les 19.30 hores

Xirinacs avui

programa dedicat a la figura de Lluís Maria Xirinacs

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the App Store

Android app on Google play

CARTA DOMINICAL

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Som poble d'acollida

Al món hi ha 232 milions de persones migrades, de les quals 65 milions s'han vist forçades a deixar casa seva per un conflicte armat i 21 milions són refugiades per motius polítics. Tampoc podem oblidar els milers de persones que han perdut la vida al Mediterrani, quan intentaven creuar la barrera invisible entre el nord i el sud, entre Europa i Àfrica.

En aquests moments, el Mediterrani és el major cementiri de migrants del món. Prop de 34 mil persones han perdut la vida intentant creuar-lo entre els anys 2000 i 2017. Però, sobretot, el Mediterrani s'ha convertit en una abominable tomba per a la consciència d'Europa. Com cada estiu, centenars de persones hi transiten pendents dels corrents marins, de la incertesa i d'unes màfies, davant les quals la Unió Europea sembla que estigui de braços plegats.

Aquest és el dia a dia a l'estret de Gibraltar i de la frontera de Ceuta i Melilla, per on milers de persones volen entrar al nostre país. Aquesta immigració prové d'un esclavatge moral vergonyant i humiliant, que remou les nostres consciències. Tenim un gran estrip en el teixit social que cal adobar amb urgència i, a través de Càritas diocesana de Barcelona, hem posat fil a l'agulla per sargir-lo. El setembre de 2015 vam posar en marxa el Servei d'ajuda a les persones refugiades, un programa que n'atén actualment 104, procedents de països que poden optar per asil o refugi. Aquestes persones són acollides en pisos de Càritas, de particulars, de parròquies o ordes

religiosos.

Acollir, protegir, promoure i integrar són els quatre verbs que el papa Francesc ens proposa conjuagar per orientar el nostre esforç a favor d'aquests col·lectius. «Els migrants i els refugiats són una ocasió que la Providència ens ofereix per contribuir a la construcció d'una societat més justa, una democràcia més plena, un país més solidari, un món més fratern i una comunitat cristiana més oberta, d'acord amb l'Evangelí». (Missatge pontifici amb motiu del Dia Mundial del Migrant i del Refugiat, 2014)

Tal com vaig explicar en un acte celebrat al mes de juliol al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, hem d'esforçar-nos més per acollir i integrar les persones migrants i refugiades a la nostra diòcesi. Però convé afrontar l'origen d'aquesta qüestió. Des d'Europa cal afavorir el desenvolupament econòmic d'Àfrica i crear ocupació als països del continent més empobrit del món. Només així podrem reduir el drama de la migració forçada.

«Era foraster i em vau acollir» (Mt 25,35). Acollir el foraster implica ser receptiu a la crida de l'altre. La seva necessitat ens hauria de remoure, commoure i empènyer a considerar-la també com una de les nostres prioritats. Això no és fàcil. Sovint, els prejudicis, la por, la desconfiança, la comoditat... ens impedeixen una actitud d'acollida. Benvolguts germans, recordeu que la mobilitat humana és una oportunitat pel desenvolupament dels pobles en origen i en destí. Tinguem-ho en compte.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

Tots podem salvar vides

Fa un temps vam assistir a la proesa d'un jove immigrant que va ascendir a força de braços per la façana d'un edifici, de balcó a balcó, per salvar un nen en perill de precipitar-se al buit. I ens meravellam també veient com submarinistes experts van aconseguir rescatar dotze nens atrapats en una difícil cova submarina a quatre quilòmetres de la seva embocadura.

Són gestes que mereixen la nostra admiració i aplaudiment, però n'hi ha d'altres que, sent més discretes, estan al nostre abast per salvar vides alienes. Les més habituals són les donacions de sang, una mena de vasos comunicants de la solidaritat amb què es rescata d'una mort inevitable persones malaltes o accidentades.

El 13 de maig de 1981, a mitja tarda, una personalitat molt coneguda va sobreviure gràcies a aquesta beneïda pràctica. Joan Pau II acabava de ser víctima de l'atemptat d'Ali Agca a la plaça de Sant Pere. L'ambulància el va traslladar amb rapidesa a l'Hospital Gemelli. Mentre això succeïa, el cirurgià, Dr. Francesco Crucitti, que tenia el dia lliure, havia sentit un impuls inexplicable d'anar al seu hospital. A la ràdio del cotxe va sentir el que havia passat i va accelerar. Poc després el Papa, que havia perdut molta sang, va rebre transfusions salvadores que van permetre efectuar l'operació.

La sang d'uns romans anònims, a la qual es va unir la procedent de les donacions que van fer, en el moment, metges i infermeres de l'hospital, van salvar la vida del Pontífex.

Des de la meua arribada a Tarragona he procurat secundar aquesta pràctica de la donació de sang, que té dues característiques principals: és voluntària i es fa sense cap afany de lucre. Hem rebut la vida de franc i així mateix hem d'ajudar a donar vida als qui la necessiten.

Tots podem salvar vides. No seran gestos heroics dels que surten als noticiaris, sinó gestos muts de solidaritat. És una exigència de caritat si estem en condicions físiques per fer-ho. Pensem en com ens sentiríem cada un de nosaltres si el dia que necessitéssim una transfusió no poguéssim realitzar-se per manca de sang.

La meua gratitud als bancs de sang, als qui els gestionen i als milers de donants que acudeixen a la seva crida, molts d'ells anualment. Gràcies a ells hi ha reserves per fer front a operacions quirúrgiques necessàries per salvar la vida de persones accidentades o víctimes d'atemptats, com els que van succeir fa poc més d'un any a Barcelona i Cambrils, i també per restablir l'equilibri vital a persones amb hemorràgies per altres motius.

Gràcies per donar sang. Gràcies per salvar vides.

COMENTARI DE LA PARAULA

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretià i biblista

Quina validesa tenen els evangelis apòcrifs? (I)

L'Església reconeix la validesa dels quatre evangelis canònics. Són els que s'inscriuen dins de la tradició apostòlica i estan inspirats per Déu: Mateu, Marc, Lluc i Joan. Així ho va proposar sant Ireneu de Lió a la fi del segle II i així ho ha mantingut constantment l'Església, en definir el canon de les Sagrades Escripures al Concili de Trento. La composició d'aquests evangelis enfonsa les arrels en tot allò que els apòstols van veure, viure i escoltar estant amb Jesús i en les aparicions que van tenir d'ell després de ressuscitar d'entre els morts. De seguida, els mateixos apòstols van predicar la Bona Notícia (o evangeli) a les comunitats de cristians a Palestina i a fora.

En aquestes comunitats, les tradicions van anant prenent forma de relats o d'ensenyaments sobre Jesús. Finalment aquestes tradicions van ser posades per escrit. Així van sorgir els quatre evangelis per a ús de les comunitats a les quals anaven destinats. El primer de tots va ser el de Marc, i els altres tres van imitar el gènere literari de l'evangeli. Cada evangelista va escollir algunes coses de les moltes que es transmetien i va sintetitzar-ne d'altres pensant en els seus lectors immediats. Tots quatre van gaudir de la garantia apostòlica.

Jesús exorcitza Simó Pere: «Ves-te'n darrere meu, Satanàs!»

GLÒRIA MONÉS

Ens trobem avui a Cesarea de Filip, ciutat llindant amb el món pagà. Jesús ha triat aquest escenari per la seva llunyania del centre religiós del judaisme. Per primera vegada, vol saber què diu la gent sobre ell. Tres respostes constitueixen una totalitat: reflecteixen les diferents opinions, algunes d'elles enfrontades, que s'havien format els Dotze sobre la seva persona. Al centre Marc ha col·locat a dretcient els qui l'identifiquen amb Elies, un profeta violent que clamà foc del cel perquè aniquilés els profetes de Baal, com ens recorda Lc 9,54 (segons Beza, amb el suport de les versions antigues); els qui l'identifiquen amb Joan Baptista pretenen un Messies reformador de les institucions; en canvi, uns tercers l'identifiquen amb un dels grans Profetes. Jesús no accepta el to triomfant de la confessió de Pere que molts d'ells comparteixen: «Tu ets el Messies!», els llança un exorcisme perquè els considera endimoniats i els prohibeix escampar-ho perquè haurien provocat un alçament messiànic. Jesús se'ls presenta com el Messies

sofrent, en la línia del segon Isaïes. Evidentment, Pere no accepta que el Messies pugui fracassar i té la gosadia de llençar un conjur a Jesús. Jesús es gira i el conjura al seu torn: «Ves-te'n darrere meu, Satanàs!» Tres conjurs seguits. Jesús invita Satanàs, personificat en Pere, a seguir-lo com a deixeble. L'ocasió és molt delicada. D'aquí que Jesús convoqui «la multitud» de seguidors (noteu l'article) ensem amb els Dotze deixebles invitant-los a «seguir darrere seu», però posant ara una sèrie de condicions: «Si algú vol seguir darrere meu, que es negui a si mateix, carregui amb la seva creu i em segueixi.» Es tracta de començar de bell nou, però sota noves i dràstiques condicions, i ho motiva: «Perquè el qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà; però el qui la perdi per causa de la bona notícia, la salvarà.» Beza posa l'accent tan sols en «la bona notícia», i no ho estén a Jesús, com fa el text usual.

JOSEP
RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XXIV de durant l'any

Lectura primera

Is 50,5-9a

He parat l'esquena als qui m'assotaven

Lectura del llibre d'Isaïes:

El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut: per això no em dono com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit. Tinc al meu costat el jutge que em declara innocent. Qui vol pledejar amb mi? Compareguem plegats. Qui vol ser el meu acusador? Que se m'acosti. Déu, el Senyor, em defensa: qui em podrà condemnar?

Salm responsorial

114

Estimo de tot cor el Senyor: el Senyor ha escoltat la meva súplica, ha escoltat el meu clam així que l'invocava.

R. Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor.

M'envoltaven els llaços de la mort, tenia davant meu els seus paranyes, i dintre meu l'angoixa i el neguit. Vaig invocar el nom del Senyor: «Ah, Senyor, salveu-me la vida.» *R.*

El Senyor és just i benigne, el nostre Déu sap compadir. El Senyor salvaguarda els senzills, jo era feble i m'ha salvat. *R.*

Ha alliberat de la mort la meua vida, els meus ulls, de negar-se en el plor, els meus peus, de donar un pas en fals. Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor. *R.*

Lectura segona

Jm 2,14-18

Si no hi ha obres, la fe tota sola és morta

Lectura de la carta de sant Jaume:

Germans meus, si algú deia que té fe i no ho demostrava amb les obres, de què serviria? A un home així, la fe el podrà salvar? Suposem que algun dels nostres germans o germanes no tingués ni vestits ni l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres li digués: «Ves-te'n en pau, abriga't bé i alimenta't», però no li donés res del que necessita, quin profit li faria? Doncs, amb la fe passa igual: si no hi ha obres, la fe tota sola és morta. Tu dius que tens la fe, jo tinc les obres. Doncs bé, si pots, demostra'm, sense les obres, que tens fe, que jo, amb les obres, et demostraré la meua fe.

Al·leluia

Ga 6,14

Déu me'n guard de gloriar-me en res que no sigui la creu del Senyor. En ella, és com si el món fos crucificat per a mi i jo per al món.

Evangelí

Mc 8,27-35

*Vós sou el Messies...
El Fill de l'home ha de patir molt*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús, amb els seus deixebles, se n'anà als poblets de Cesarea de Felip, i pel camí pre-

guntava als seus deixebles: «Qui diuen la gent, que soc jo?» Ells li respongueren: «Uns diuen que sou Joan Baptista, d'altres, que sou Elies, d'altres, que sou algun dels profetes.» Llavors els preguntà: «I vosaltres, qui dieu que soc?» Pere li respon: «Vós sou el Messies.» Ell els prohibí severament que ho diguessin a ningú. I començà a instruir-los dient: «El Fill de l'home ha de patir molt: els notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei l'han de rebutjar, ha de ser mort, i al cap

de tres dies ressuscitarà.» I els ho deia amb tota claredat. Pere, pensant fer-li un favor, es posà a contradir-lo. Però Jesús es girà, renyà Pere davant els deixebles i li digué: «Fuig d'aquí, Satanàs! No penses com Déu, sinó com els homes.» Després cridà la gent i els seus deixebles i els digué: «Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdreu, però el qui la perdi per mi i per l'evangelí, la salvarà.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Setembre

16. DIUMENGE

Diumenge XXIV de durant l'any (S), Verd. Lectures: Isaïes 50,5-9a / Salm 114 / Jaume 2,14-18 / Marc 8,27-35

SANTORAL: Corneli i Cebrià, mr.; Edita, vg.; Víctor III, p.

17. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 11,17-26.33 / Salm 39 / Lluc 7,1-10. O bé: *Sant Robert Bel-larmino* (ML), Blanc. Vic: *Dedicació de la catedral* (S), Blanc.

SANTORAL: Ariadna, mr.; Coloma, vg. i mr.; Hildegarda de Bingen, ab.; Pere d'Arbuès, prev. i mr.

18. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 12,12-14.27-31a / Salm 99 / Lluc 7,11-17

SANTORAL: Ferriol, mr.; Irene, mr.; Josep de Cupertino, prev.; Sofia, mr.

19. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 12,31-13,13 / Salm 32 / Lluc 7,31-35.

O bé: *Sant Gener* (ML), Vermell. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: **Santa Maria de Cervelló** (MO), Blanc.

20. DIJOUS

Sants Andreu Kim Taegon i Pau Chong Hasang (MO), Vermell. Lectures: 1 Corintis 15,1-11 / Salm 117 / Lluc 7,36-50

SANTORAL: Càndia, vg. i mr.; Eustaqui, Teopista i fills, mr.

21. DIVENDRES

Sant Mateu (F), Vermell. Lectures: Efes 4,1-7.11-13 / Salm 18 / Mateu 9,9-13. Girona: *Dedicació de la catedral* (S), Blanc.

SANTORAL: Celina, vg.; Ifigènia, vg.

22. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 15,35-37.42-49 / Salm 55 / Lluc 8,4-15. Urgell: *Beat Josep Batalla i Parramon* (F), Vermell.

SANTORAL: Digna, vg. i mr.; Fèlix, p.; Maurici, mr.

El Sant 19 SETEMBRE

Sant Gener

La memòria dels nombrosos màrtirs d'època romana s'ha mantingut al llarg dels segles dins de l'Església. Alguns d'ells han gaudit d'una gran devoció popular als llocs on van ser martiritzats. Un d'ells és sant Gener (s. III - 304), patró de les diòcesis de Nàpols i Benevento, i molt venerat a tot el sud d'Itàlia.

Sant Gener va ser nomenat bisbe de Benevento en temps de persecucions molt dures contra les comunitats cristianes. En aquestes circumstàncies difícils va saber consolar els fidels i visitar els que havien estat tancats a la presó a causa de la fe en Crist. Mentre visitava uns diaques empresonats, també va ser arrestat per les autoritats. Ell i els altres presos van ser jutjats i condemnats a mort. Sant Gener van ser llançat a les feres, però aquestes no el van atacar. Finalment les autoritats el van fer decapitar. Almenys des del segle XIV cada any la sang de sant Gener que es conserva en un reliquiari a Nàpols es liqua durant la seva festa litúrgica.

Tornem al sermó?

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Professor de l'Institut Superior de
Litúrgia de Barcelona

La reforma litúrgica volguda pel Concili Vaticà II va restaurar en el seu lloc l'homilia; aquesta, durant segles, en el ritu romà havia quedat eclipsada, i substituïda per un sermó, és a dir, per una peça d'oratória de contingut temàtic (moral, doctrinal, espiritual...) que el predicador anava explanant en les celebracions de la missa —no pas en totes— d'una determinada importància.

Sacrosanctum concilium va deixar clar, tanmateix, que l'homilia no és un parèntesi dins la celebració eucarística sinó que forma part de la mateixa acció litúrgica. I que el seu contingut consisteix en el comentari dels textos sagrats (bíblics i litúrgics) al servei dels misteris de la fe i de la vida cristiana (cf. SC 35, 2; SC 52).

No obstant això, hom contempla sovint formes que s'acosten perillósament a la mentalitat del sermó d'abans. El prevere que predica abandona el presbiteri, micròfon en mà, i es passeja enmig de l'assemblea, com veiem en certs predicadors no catòlics. És evident que, aquest situar-se enmig de la comunitat reunida no afavoreix presentar el sacerdot com un servidor de la Paraula i de la comunitat. El to de la comunicació, en aquesta situació, vol ser molt directe, interpellant els presents, i, per tant, l'ambient

de recolliment i pregària difícilment es podrà mantenir.

Quant als continguts, normalment es recorre amb facilitat a explicar fets que ha viscut el qui parla (posant-se al centre de l'esdeveniment), i a «provocar» els presents movent la seva capacitat de sentir, d'emocionar-se, d'aprovar o de refusar, sobretot davant qüestions d'ordre moral o espiritual. És exactament el que s'ha fet durant segles amb el sermó des del púlpit. Però no és el que volia el Concili quan va pensar una litúrgia de la Paraula en clau sacramental.

Aquest darrer mot és fonamental; podríem dir que ha de marcar el to de tota la celebració, també de la litúrgia de la Paraula: la sacramentalitat. Quan en una celebració catòlica es proclama la sagrada escriptura és Déu mateix que parla. Aquesta presència, que l'assemblea professa («Lloança a vós, oh Crist»), és la que el ministre ordenat ha de respectar i servir, i tot hi ha d'ajudar perquè així mateix es percebi: actituds de l'homileta, qualitat de les paraules, espai litúrgic, llenguatge no verbal, etc.

Tornem al sermó? Espero que no sigui així. I que amb finor d'esperit fem realitat el que volgué el Concili Vaticà II, a fi que el poble de Déu pugui realment ésser alimentat amb la paraula divina.

«Goigs en lloança a sant Jaume dels Fanalets»

Nora Vela, durant l'acte de presentació.

REDACCIÓ

L'Associació dels Amics dels Goigs de Barcelona i l'Agrupació llerdenca de Pessebristes han editat conjuntament els *Goigs en lloança a sant Jaume*, tot coincidint amb els actes previs a la festa i romeria dels Fanalets de Sant Jaume, que es va celebrar a Lleida el vespre del 24 de juliol.

Els goigs substitueixen els editats l'any 2012. Recullen la popular lletra i melodia de *Sant Jaume ve de Galícia*, amb arranjament musical del desaparegut músic lleidatà Víctor Mateu. També incorporen un text del vicepresident de l'Agrupació llerdenca de Pessebristes, Jordi Curcó, en què s'explica la història i la tradició a l'entorn de la llegenda dels Fanalets de sant Jaume i la seva romeria, amb 500 anys de tradició ininterrompuda.

Durant l'acte de presentació, Curcó va dir que els goigs són «dispositaris de la història i la fe locals i del llegendari del nostre país» i que «constitueixen una mostra eloqüent d'una religiositat i pietat popular que, arrelada a la terra, cerca la protecció del Cel». «Els goigs —va afegir— enforteixen el sentiment d'identitat, emocionen i ens apropen a la comunitat i alho-

ra a la divinitat. Són, en definitiva, la pregària feta cant d'un poble i l'expressió de la seva identitat local i religiosa. Un compendi de la religiositat popular que forma part de la litúrgia, ja que són com un sermó cantat».

L'acurada i magnífica edició ha estat coordinada per Nora Vela, estudiant dels goigs i membre de la junta directiva dels Amics del Goigs de Barcelona. A la presentació va afirmar que de les més de 300 edicions de goigs que hi ha arreu de Catalunya i també al sud de França dedicats a sant Jaume, els de Lleida són els més originals «per simpàtics, bonics i alegres com ho és la romeria dels Fanalets».

Nora Vela va assenyalar que en la iconografia que representa sant Jaume sempre apareix a peu, en la tradicional imatge de pelegrí, o muntat en un cavall blanc, llevat de la iconografia lleidatana, on es representa assegut, acompanyat d'un àngel i traient-se l'espina que segons la llegenda s'havia clavat en un peu.

D'aquesta nova edició, se n'han imprès 600 exemplars. La impressió, de molt bona qualitat, ha estat feta artesanalment per la Impremta Castellar, de Castellar del Vallès, especialitzada en edicions gòstiques.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Fe i escàndols

No cal que li comenti que van maldades... Si li dic que no m'afecta, mentiria, però això no m'altera la fe en Jesús. Una persona em va dir: «Jo ja me n'hauria anat.» Què li podria dir a aquesta persona?

Hi ha realitats que, si les mirem des de fora, no s'entenen. Més d'una persona m'ha comentat això d'«anar-se'n». És una temptació que cal superar. Recordo una resposta de Pere en circumstàncies diferents: «On aniríem? Només Vós teniu paraules de vida eterna...» I Jesús vol ser trobat i només pot ser trobat a la seva comunitat, a la seva Església. Cal dir a aquestes persones que, malauradament amb tota la part de veritat que hi ha, no és tota la veritat ni de bon tros. La *pars sanior* (el grup més sa) és la més abundosa i, encara que sembli un tòpic, fa més soroll un arbre que cau que tot un bosc que creix. Això no justifica cap escàndol i cal foragitar els escandalosos sense contemplacions. A una persona de la meua parròquia que em comentava tot aquest entrenou li vaig preguntar: «A la nostra comarca, els darrers cinquanta anys, tu has sentit algun d'aquests escàndols?» Em digué que no, que sempre havia conegut bons sacerdots i a l'internat que havien portat molts anys els pares salesians mai no s'havia produït cap abús. Hem de ressaltar el bé amagat i discret que de manera constant fan tants i tants bons sacerdots. És molt injust el tractament que fa certa premsa de totes aquestes qüestions. I com diu vostè, la nostra fe reposa en Déu i no en les persones humanes. Dit això, tots esperem que es prenguin mesures per sanejar l'Església allí on calgui i crec que és aquesta la voluntat del papa Francesc. Crec també que avui, més que mai, el prestigi d'un eclesiàstic no li vindrà donat pel seu ofici sinó pel seu bon tarannà i testimoniatge. I cadascú se l'haurà de guanyar amb el seu lliurament i fidelitat acreditats de manera constant.

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Centenari salesià a Còrdova

El 13 de setembre, s'han iniciat els actes solemnes organitzats amb motiu del centenari de la benedicció de la basílica de Maria Auxiliadora, a Còrdova. Aquí teniu les dates que ens volten pel cap:

—el 25 de maig del 1902 es va celebrar a Còrdova per primera vegada la festa de Maria Auxiliadora

—el 25 de març del 1908, té lloc la benedicció de la imatge de Maria Auxiliadora, que presideix l'altar major de l'església

—el 23 de setembre del 1918, l'aleshores cardenal de Sevilla, Enrique Almaraz y Santos, gran amic de l'Obra salesiana, beneeix el temple. El van acompanyar el bisbe de Còrdova, Mons. Ramón Guillamet y Coma, i el bisbe electe de Cadis, Mons. Marcial López Criado

He tingut l'honor d'haver estat elegit per pronunciar el pregó-conferència d'aquest centenari salesià. I he centrat les meves paraules en els «set fars» que l'il·luminen: el far de la història, el de la gran família salesiana, el de la fe, el de l'educació, el del testimoni, el dels joves, el de Maria Auxiliadora. I com a teló de fons, una mirada festiva i lluminosa a aquesta basílica de Maria Auxiliadora, lloc de trobada —la trobada amb Déu, amb els germans i amb nosaltres mateixos—, font de presències i de gràcies, balcó de pregàries enceses. Quantes generacions han passat per aquesta basílica per engrandir la seva vida i el seu cor!

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Enhorabona, «Catalunya Cristiana»!

Voldria felicitar *Catalunya Cristiana* per l'entrevista publicada als dos monjos de Montserrat, els pares Hilari Ragner i Pius-Ramon Tragan, en el número del 12 d'agost.

Crec que és modèlica en diversos aspectes: preguntes molt oportunes i encertades i respostes d'una gran sinceritat i molt desmitificadores. Mai no havia sentit a dir per boca de cap monjo de Montserrat que l'abat Escarré se'n va anar més per problemes interns amb la comunitat que per ordre de Franco.

Aquesta capacitat de crítica interna, en aquest i altres aspectes que es tracten a l'entrevista, és el que trobo a faltar a la jerarquia de l'Església catòlica quan surt a fer declaracions.

Enhorabona!

JULI GIRBAL
Girona

Ajudes a la família

Des de fa més d'un any, el papa Francesc envia, cada mes, a tots els cristians i persones que ho vulguin un vídeo en què sol·licita pregar per una intenció amb l'objectiu de difondre-la i conscienciar la ciutadania sobre la imperiosa necessitat de pregar i actuar per ella. Recentment ha parlat del perill de les famílies, provocat pel «ritme de vida actual, l'estrès, la pressió de treball i també la poca atenció de les institucions».

Per això, diu Francesc: «Necessiten l'ajuda dels organismes públics i de les empreses. No n'hi ha prou amb parlar de la seva importància. Cal promoure mesures concretes i desenvolupar el seu paper en la societat amb una bona política familiar.» Es tracta també de consci-

enciar els organismes internacionals, econòmics i polítics perquè defensin la família com a nucli de tota societat. El perill comporta també una amenaça per a tota la humanitat.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Positivitat

Cada vegada que trobo persones conegudes amb edat avançada em comenten que tot els fa mal, o bé em diuen alguna mala notícia. Els dic que no es quedin només amb el que és dolent. El dia és llarg i dona molt de si.

Quan gaudim d'un bon dia assolellat, només parlen que fa calor. Fer-se gran no equival a tornar-se negatiu, sinó tot al contrari. Ens acompanya l'experiència de la vida viscuda i el gran tresor que significa poder valorar la bona gent, que n'hi ha i molta. Aquestes persones es dediquen a donar reforç positiu als altres.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

El teòleg Nacho Carbajosa analitza l'enigma del dolor

«Sempre hi ha un diàleg entre el Creador i nosaltres»

GIORGIO CHEVALLARD

Davant del patiment, el text bíblic de Job afronta el problema de forma eficaç. La resposta divina no és cap explicació, sinó una presència positiva. El teòleg Nacho Carbajosa és el comissari de l'exposició «Hi ha algú que escolti el meu crit? Job i l'enigma del patiment», que s'ha presentat al Meeting de Rímni.

Per què Job i el problema del dolor en un Meeting que té un lema que parla de la felicitat?

Amb aquesta exposició volem

Giorgio Chevallard, a l'esquerra, juntament amb Nacho Carbajosa.

afirmar que la resolució a un problema que sembla que té a veure amb la història i la raó —el problema universal del dolor—, en realitat troba la resposta no en una teoria, sinó en un fet particular. Déu ha volgut respondre amb una presència humana que cadascú ha de trobar.

Després que la raó humana hagi reconegut que no té resposta a l'enigma del dolor, què podem dir als milions de Jobs que pateixen tant?

Com deia, el problema del dolor és un problema universal. Totes les cultures, totes les filosofies... han buscat una resposta. L'únic que podem aportar avui a la persona que pateix és el testimoni: jo pateixo igual que tu. Tinc la imatge de dues persones amb la mateixa malaltia, en el mateix hospital, a la mateixa habitació; un viu la malaltia amb un punt d'alegria i l'altre amb un punt d'amargor. Per què? Començaria amb una història particular: jo he trobat Crist i te'l dono a conèixer.

Hi ha molts símbols a l'exposició: una pedra, una xarxa, un arbre, un altar...

A la primera sala hem presentat una pedra a una alçada baixa que fa que un tingui una sensació d'opressió, perquè quan es parla del dolor un el sent com un problema. La xarxa representa els amics «entre cometes» que no permeten veure bé la realitat; no són cap ajuda. L'arbre és un símbol de la natura. El dolor fa que ens repleguem sobre nosaltres mateixos; cal aixecar el cap i veure aquest arbre. L'altar és signe d'una cosa que ha passat. Per primera vegada a la història hi ha hagut un sacrifici eficaç per al món, que ha estat el del Fill. I, finalment, una llosa. El dolor continua present a la nostra vida però està enlairat per la creu i pels pilars, que són els «testimonis».

Parla de «positum» i de «datum» com dues formes de veure i viure la realitat.

És un joc de paraules que m'ha semblat adequat per descriure el positivisme, és a dir, la miopia moderna amb la qual vivim la nostra relació amb la realitat. El positi-

visme és aquesta *malaltia* moderna que no significa que visquem la vida d'una forma positiva, sinó que considerem que la realitat és *positum*; és allà, per defecte, com un decorat. Però això no és just, ja que la realitat, més que un *positum*, és un *datum*, és a dir, una dada que algú m'ha atorgat. Qui és el donador d'aquesta dada?

És sempre un fet particular el que ens salva i no una teoria.

Quan estem davant d'un malalt, les teories no serveixen. L'important és veure un altre malalt que viu la mateixa malaltia amb capacitat de sentit. I allà sempre comença un diàleg, que és un camí, i que fa que ens preguntem: «Però tu, com vius així?» Perquè sempre hi ha un diàleg entre el Creador i nosaltres, i la malaltia pot ser el lloc on aquest diàleg comenci, es desenvolupi i arribi a l'acompliment.

Es diu que el llibre de Job és el llibre universal del dolor, però no es parla mai de la resposta de Déu, perquè en realitat es tracta d'una història particular. Això ens ajuda a entendre que també és molt particular la història de Jesús a l'Evangeli. Nosaltres estem cridats a viure la mateixa experiència dels que es trobaven amb Jesús.

Alegria i amistat

El lema de la 39a edició del Meeting de Rímíni ha estat «Les forces que mouen la història són les mateixes que fan feliç l'home». Ha comptat amb 528 ponents, 14 exposicions, 18 espectacles i 32 esdeveniments esportius. Tot això en 130.000 metres quadrats, amb gairebé 3.000 voluntaris, un exemple de gratuïtat, el veritable cor del Meeting.

El Meeting 2018 es va obrir amb el missatge del papa Francesc, que va subratllar la consonància amb l'experiència de sant Benet de Núrsia: «Mentre els nous pobles pressionaven al llarg de la frontera de l'antic imperi, un jove es va fer ressò de la veu del salmista: "Qui és l'home que estima la vida, que vol viure temps i fruit de benestar?" Alegria i amistat va ser el que van viure els participants del Meeting. Moltes ganes de conèixer més el món i també el propi cor.

El lema de la 40ena edició del Meeting del 2019 serà «El teu nom va néixer del que miraves», un vers d'una poesia de Karol Wojtyła.

SOLEMNITAT DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

DIUMENGE DIA 16 A LES 17:30 HORES:

Processó amb la imatge de la Mare de Déu de la Mercè (des de la basílica fins a la catedral)

VIGÍLIA DE LA MERCÈ, 23 DE SETEMBRE

18.30: vespres a la Mare de Déu de la Mercè dirigides pels Mercedaris
20.00: missa vespertina del dia de la Mare de Déu de la Mercè, amb la Confraria de la Virgen del Rocío de Barcelona.

DILLUNS 24 SOLEMNITAT DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

8.00: ofrena de la Colla de Trabucaires
9.00: missa matinal
10.30: missa solemne presidida per Mons. Joan Josep Omella, Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, amb ofrena floral.
12.00: missa major (en català)
13.00: missa (en castellà) amb la participació de la comunitat llatinoamericana
18.00: missa (amb traducció simultània amb signes)
20.00: missa de cloenda del dia de la patrona

«Xirinacs avui», «Món Perico» o «Crèdits de síntesi» són alguns dels programes que s'incorporen a la programació

Grans novetats a Ràdio Estel

L'espai «Crèdits de síntesi» va adreçat als estudiants universitaris.

A Ràdio Estel es commemora Lluís Maria Xirinacs cada divendres.

MAC

La temporada 2018-2019 ja ha començat a Ràdio Estel. No hi manquen novetats molt interessants com el programa *Xirinacs avui*, que s'emet els divendres de 19.30 a 20.30. «L'objectiu és redescobrir Lluís Maria Xirinacs, una figura cabdal per a la història religiosa, social i política de la Catalunya del segle XX. Va deixar un llegat intel·lectual molt important, i també molt desconegut, que cal donar-lo a conèixer», explica Enric Frigola, cap de Programació de Ràdio Estel.

L'espai, realitzat amb la col·laboració de la Fundació Randa-Lluís M. Xirinacs, està dirigit per Lluís Planas, amic i deixeble de Lluís Maria Xirinacs, i presentat pel periodista Joan Trias. «Durant mitja hora —afirma Frigola—, parlem dels ideals espirituals, democràtics, cívics i pacífics d'aquest il·lustre sacerdot, filòsof, escriptor i polític català que va ser nominat fins a tres vegades al premi Nobel de la Pau.»

En el terreny esportiu hi ha també una gran novetat: un programa dedicat al Reial Club Deportivo Espanyol. *Món Perico*, s'emet de dilluns a divendres, de 16.00 a 17.00, està presentat per un grup de periodistes vinculats estretament a aquest veterà club de futbol català.

Ràdio Estel no s'oblida dels jo-

ves. Per a ells ha concebut específicament *Crèdits de síntesi*, un espai patrocinat per la Universitat Abat Oliba CEU, on es tracten temes ben diversos (noves tecnologies, professions amb més futur, reptes per al jovent...). S'emet els dimecres, de 20.00 a 21.00.

L'emissora continua apostant per la música, sota la coordinació de Maria-Sierra Rodríguez, responsable musical de Ràdio Estel. «Hem decidit potenciar el jazz a la nostra programació. Amb el programa *Fórmula jazz*, que vam començar a emetre l'any passat els dissabtes a la tarda, ens vam adonar que tenim un públic molt fidel al jazz. De fet, és un tipus de música que encaixa molt bé en la línia de Ràdio Estel. Ara els oients ja poden gaudir de més jazz a la nostra franja nocturna», constata Enric Frigola.

«Pel que fa a la franja del matí, arriba el programa *A primera hora*, que s'emet de 8.00 a 9.00, presentat per Borja de Maria i Joan Trias, en què es tractaran essencialment temàtiques d'actualitat», comenta el cap de Programació de Ràdio Estel. També cal esmentar els espais més veterans de la casa: *La veu de Càritas*, *El mirador de l'actualitat*, *Tot sardana*, *Fórmula Estel...* i els programes religiosos (*Missa de Montserrat*, *Avui és el dia del Senyor...*), que «constitueixen la columna vertebral de la nostra emissora».

«El nostre propòsit —subratlla Enric Frigola— és intentar ampliar el públic de Ràdio Estel amb programes no religiosos que no vagin en contra dels principis fonamentals de l'emissora, que són divulgar el missatge humà i cristià. Amb més audiència, hi haurà més publicitat; amb més publicitat, hi haurà més ingressos, i amb més ingressos, tindriem la possibilitat de fer coses que no podem fer per manca de diners. És com una roda.»

Frigola informa que «a la ràdio, les audiències es mesuren tres vegades a l'any». I afegeix: «A grans trets, l'any passat, vam tenir uns 18.000 oients diaris fidels que només escolten Ràdio Estel i uns 40.000 que ens tenen com a emissora de referència conjuntament amb alguna altra.»

Ràdio Estel compta amb 18.000 oients diaris fidels

16 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «Laudato Si'» —«Lloat sigueu»—

29 No parlem tan sols d'ECOLOGIA, sinó d'ECOLOGIA INTEGRAL

Francesc ens ha proposat que reflexionem des de la perspectiva d'una **ecologia integral**. Quin significat atribueix a aquesta expressió?

Els éssers humans no tan sols vivim en la natura, sinó que en som una part. Per tant, quan parlem de protegir la natura, també parlem de nosaltres, de cadascun de nosaltres i del conjunt de la humanitat. «*Tot està íntimament relacionat, de tal manera que els problemes actuals requereixen una mirada que tingui en compte tots els factors de la crisi mundial*» (LS 137).

Per aquest motiu, en la seva Carta Francesc al·ludeix a diversos aspectes essencials o dimensions d'una **ecologia integral**:

— **Ecologia mediambiental.** «*L'ecologia estudia les relacions entre els organismes vivents i l'ambient en el qual es desenvolupen*» (LS 138). Sí, la realitat humana forma part del medi ambient. «*La natura no ha de ser considerada com quelcom separat de nosaltres, o tan sols com l'àmbit en què vivim*» (LS 139).

— **Ecologia econòmica.** Parlar d'ecologia exigeix parlar d'algunes activitats humanes que contaminen. En els processos de creixement i desenvolupament cal tenir en compte una «*ecologia econòmica capaç d'obligar a considerar la realitat de manera més àmplia. Perquè la protecció del medi ambient haurà de constituir una part integrant del procés de desenvolupament, i mai no la podem considerar com si fos quelcom a part*» (LS 141).

— **Ecologia social.** En l'anàlisi dels problemes ambientals cal tenir en compte els *diferents contextos humans*: família, relacions laborals, vida urbana, vida rural... Tot el que debilita les institucions socials debilita el medi ambient. En canvi, la solidaritat i el civisme afavoreixen la qualitat de vida i, per tant, també l'ambient. «*Tot està relacionat, i l'actuació de les institucions socials també té conseqüències en el medi*

«Tot està íntimament relacionat, de tal manera que...»

ambient i en la qualitat de la vida humana. Qualsevol violació de la solidaritat i del civisme produeix danys en l'ambient» (LS 142).

— **Ecologia cultural.** Les riqueses culturals també formen part de l'ambient en el qual l'ésser humà desenvolupa la seva vida; per tant, cal protegir-les, bo i respectant la diversitat cultural com una riquesa. La desaparició d'una cultura pot ser tan greu com la desaparició d'una espècie animal. *«Juntament amb el patrimoni natural, hi ha un patrimoni històric, artístic i cultural que també està amenaçat. Aquest patrimoni és part de la identitat comuna d'un lloc i constitueix la base sobre la qual es pot construir una ciutat habitable» (LS 143).*

— **Ecologia de la vida quotidiana.** L'entorn on vivim influeix en la nostra manera de ser, de pensar i d'actuar. El context influeix en les possibilitats d'aconseguir la felicitat. El caos i el soroll poden ser compensats amb relacions humanes càlides i cordials. *«Un desenvolupament autèntic comporta assegurar una millora integral de la qualitat de la vida humana, i això implica tenir en compte l'espai on transcorre l'existència de les persones» (LS 147).*

— **Ecologia de l'espai vital.** Determinades conductes es poden veure afectades pels espais físics on vivim. És important construir ciutats i barris ben dissenyats, amb zones verdes, per tal que els qui hi visquin en puguin gaudir. La possessió d'un habitatge té molt a veure amb la dignitat de les persones. La qualitat i la freqüència del transport també hi contribueixen. Bo i assumint que la vida urbana és preponderant, també caldrà tenir cura dels àmbits rurals (cf. LS 152-154).

«El reconeixement de la dignitat peculiar de l'ésser humà sovint contrasta amb la realitat caòtica que molts han d'aguantar en algunes ciutats» (LS 154).

— **Ecologia de la persona.** L'ésser humà ha de respectar la seva pròpia naturalesa i evitar de manipular-la per capritx, creient que té un poder absolut sobre el seu cos i la seva vida; i també ha de reconèixer i respectar la **diversitat sexual**. *«L'ecologia humana també implica una realitat profunda: la relació de la vida de l'ésser humà amb la llei moral escrita en la seva pròpia naturalesa, necessària per a la creació d'un ambient més digne. [...] També la valoració del propi cos, en la seva feminitat o masculinitat, és necessària per a reconèixer-nos a nosaltres mateixos en el trobament amb el qui és diferent» (LS 155).*

«Un desenvolupament autèntic comporta assegurar una millora integral de la qualitat de la vida humana, i això implica tenir en compte l'espai on transcorre l'existència de les persones» (LS 147).

- Et sembla oportú plantejar la qüestió de l'*ecologia integral* tal com ho ha fet el papa Francesc? Hi has descobert cap novetat?
- Pensa en algun lloc del teu entorn més proper (habitació, casa, carrer, ciutat...). Quins elements expressen la teva manera de pensar, sentir o actuar? Què caldria modificar perquè el teu entorn fos més ecològic?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS

«Illa de plàstics» a l'oceà Pacífic entre Califòrnia i Hawaii.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

L'«Illa de plàstics» del Pacífic s'ha fet enorme

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Em direu, i amb raó, que torno un altre cop al mateix tema. És veritat. Però la notícia apareguda a la revista *Scientific Reports* m'ha semblat prou important per donar-vos-la a conèixer. Es tracta d'un estudi —fet per experts de la fundació Ocean Cleanup— de la formació de residus que hi ha a l'oceà Pacífic, a la part alta (entre Califòrnia i les illes de l'arxipèlag Hawaii), que ja és coneguda de fa temps amb el nom d'«Illa dels plàstics».

Ja us en vaig parlar fa uns dos o tres anys, no ho recordo bé. I us deia que en aquest indret s'hi acumulava, a causa dels abocaments que la humanitat està fent als oceans i per mor de com en aquest lloc actuen els corrents marins i el vent, una gran quantitat de residus, principalment plàstics. Una formació que feia pensar per la seva magnitud, ja que ocupava una extensió tan gran com la nostra Catalunya. La cosa no ha parat de créixer i ha fet que la fundació Ocean Cleanup, com hem dit, en fes uns càlculs, per precisar el que ara hi ha. Cosa que s'ha portat a cap amb tot el rigor científic.

I quins han estat els resultats? Es van fer sondejos marins amb molta cura i se'n van treure imatges aèri-

es amb precisió, i s'ha arribat a la conclusió que aquesta «Illa» conté unes 16 vegades més material de deixalles del que fins ara es creia. O sigui, precisant més: uns 1,8 bilions de peces o fragments (de plàstic sobretot) totalment inútils i molts d'ells contaminants. És a dir uns 1,8 milions de milions de detritus! Molt aviat és dit, però és gairebé inimaginable. El seu pes es pot deduir fàcilment: unes 80.000 tones, per lleugers que siguin els plàstics.

Què cal dir davant d'això? Si amb pocs anys s'ha multiplicat per 16 el volum d'aquesta concentració de material de rebuig, és clar que cal tenir-ho molt en compte. És tot el món que n'ha de prendre consciència. Nosaltres també. Oi que sí? Déu faci que els governs de les nacions en prenguin nota. Cal reduir la quantitat de deixalles que llancem, sobretot de plàstics que tant destorben ara amb la seva presència i altres, com tots sabem.

Perpinyà.

**JOAN PALLARÈS-
PERSONAT**

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

GENT DE CASA

Anna Domenge

Nascuda a la ciutat de Perpinyà l'any 1570, va ser una de les escriptores místiques catalanes; un aspecte, aquest de les místiques de la nostra literatura, ben poc estudiat i conegut, però de gran interès i riquesa.

Anna Domenge va ser germana del Tercer Ordre regular de Sant Domènec i la seva vida, a la capital rossellonesa hauria passat sense pena ni glòria, si no hagués estat per un fet que la va trasbalsar quan tenia trenta-nou, anys.

El 1609 va ser denunciada al Tribunal de la Inquisició de Barcelona pel marit d'una dona, la qual li demanava miracle i, finalment la denunciada no l'hi havia concedit. L'acusació, amb setze testimonis, donava a entendre que la Domenge tenia un pacte amb el diable i va ser arrestada a casa de la seva germana, on vivia i, des de Perpinyà traslladada a Barcelona, juntament amb el seu confessor, fra Antoni Darnils. Va passar sis mesos a la presó de la Inquisició a la Ciutat Comtal.

Traslladada al convent de les Jerònimes, va haver de romandre-hi durant set mesos més. Allà va conèixer dues companyes, Anna Maria López i Peronella Pérez, amb les quals va decidir, quan poguessin, fundar un beateri a Perpinyà. De la seva reclusió també

va dictar un text, un manuscrit, de tres-cents trenta-quatre pàgines, de les visions i manifestacions espirituals sostingudes durant la seva reclusió, que es conserven a la Biblioteca Universitària de Barcelona.

Sortí ben parada de les acusacions i a finals de 1610 va demanar permís per retornar a Perpinyà, per poder cuidar el seu pare i dues nebodes, i l'hi fou concedit. Allà a Perpinyà va intentar fundar un convent de dominiques sota la advocació de santa Caterina de Siena, la fundació tirà endavant, però Anna Domenge i les seves companyes, entre les quals hi havia les conegudes a Barcelona, les seves nebodes Montserrat i Francesca i una criada, no es van entendre amb les noves germanes arribades de València i el 1613 abandonaren la comunitat sense haver professat.

El grup va continuar comunitàriament a casa seva i tot i la prohibició de la Inquisició, mantenia contactes amb fra Antoni Darnils, que el 1614 fugiria a França i, retornat, seria condemnat a l'exili i a no tenir contacte amb Anna Domenge, la qual en data incerta, però als voltants de 1619, moriria a la ciutat de Perpinyà.

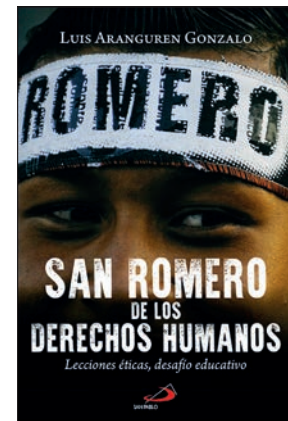
JOSÉ IGNACIO GONZÁLEZ FAUS
Reconstruir las grandes palabras
 Mensajero, 2018, 150 pàg.

«Dignitat», «llibertat» o «amor» són paraules que fem servir habitualment i que signifiquen molt, encara que de vegades s'utilitzin massa a la lleugera. En aquest llibre ens ajuden a reconstruir aquestes «grans paraules», rescatar-les dels seus usos corruptes i valorar-les com a termes que representen el millor futur de la nostra societat.

AURELIO ROMERO (ed.)
María y la búsqueda de la verdad
 Ciudad Nueva, 2018, 214 pàg.

De Maria s'aprèn primer de tot la certesa que hi ha un significat a la vida que hem de captar. Allò que «s'anuncia» ha de ser acollit i acceptat. Només l'obertura total i incondicional ens fa capaços de formular preguntes i dialogar. Una obertura cap al real que és viable només dins del marc d'una dinàmica d'amor.

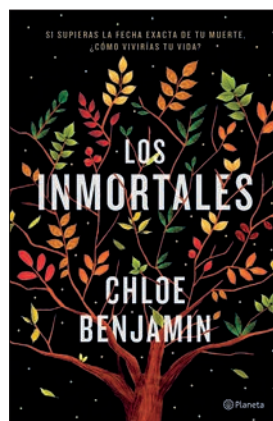
LUIS ARANGUREN GONZALO
San Romero de los derechos humanos
 San Pablo, 2018, 238 pàg.

Avui ens enfrontem a noves formes de pobresa i d'injustícia, però les mateixes dificultats a què es va enfrontar Òscar Romero, arquebisbe de San Salvador, ara fa quaranta anys. Aquestes pàgines ens ofereixen un enfocament nou i pedagògic del llegat de monsenyor Romero i la seva lluita pels drets humans a Amèrica Llatina.

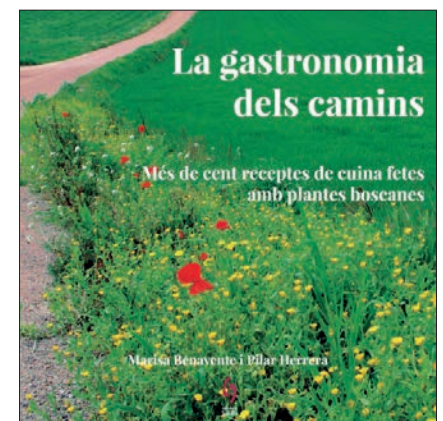
BIANCA MARAIS
Si no sabes la letra tararea
 Maeva, 2018, 456 pàg.

Quan esclata la revolta de Soweto, una protesta d'estudiants negres, encén la metxa del conflicte racial, que altera els fonaments sobre els quals s'erigeix una societat segregada. Relatada alternant les veus de dues nenes, Robin i Beauty, es donen a conèixer les emocions i tensions en el cor de la Sud-àfrica de l'*apartheid*.

CHLOE BENJAMIN
Los inmortales
 Planeta, 2018, 398 pàg.

El 1969 a Nova York corre la veu sobre l'arribada d'una dona mística que assegura que pot predir la data de la mort de les persones. Els germans Gold —Simon, Klara, Daniel i Varya— són quatre adolescents que aconsegueixen localitzar-la i saber què els prepara el futur. Aquest secret comporta un gran pes, que no tots són capaços de suportar...

MARISA BENAVENTE I PILAR HERRERA
La gastronomía dels camins
 Edicions Sidillà, 2017, 268 pàg.

A partir de les setanta plantes més habituals al nostre país (rosella, borraja, fonoll, llúpol, saüc, violeta...), dues expertes en etnobotànica ens proposen més de cent receptes per tornar-les a incorporar a la nostra cuina. A més, aconsellen quan i com s'ha de collir cada planta i les propietats que aporten a la nostra alimentació.

CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA
andreasotorra@gmail.com

Alliçonar obrers invisibles

Una obra de factura italiana, de l'autor Stefano Massini (Florència, Toscana, 1975) fruit de la crisi més recent i la precarietat laboral, transporta els espectadors a una sala de personal d'una fàbrica xinesa de components electrònics on una delegada de l'empresa sotmet els obrers a un seguit de proves i exàmens.

Això, que pot semblar un concurs de mèrits per millorar la posició laboral, no és altra cosa sinó una excusa perquè els escollits en surtin amb un petit premi de consolació o, sobretot, perquè no perdin el seu lloc de treball. Durant una hora, la delegada de personal —interpretada en un monòleg no convencional per l'actriu Sandra Monclús— s'acarnissa sense compassió

sobre quatre dels obrers —imaginaris per als espectadors— en una sessió intensa que els sotmet a tota mena de pressions psicològiques.

Shenzhen significa infern és una àcida crítica a moltes de les condicions de treball que en ple segle XXI pateixen treballadors en situacions d'explotació, i no només a la Xina on s'ambienta l'obra. Com més dolentes són les condicions, com més retallades de sou o més mals tractes reben els treballadors, més s'aferren al seu precari lloc de treball per no perdre el poc que els queda.

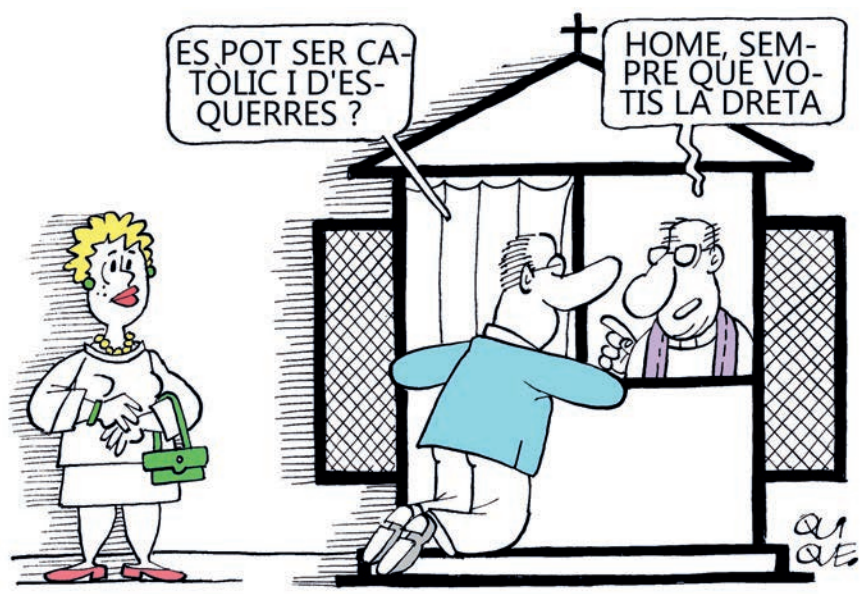
La direcció de Roberto Romei ha fet que aquest exercici d'humiliació impacti directament en els espectadors. Com ja es va fer amb l'obra *Fairflay*, al mateix Tantarantana, l'obra es representa amb els espectadors a l'escenari, en quadrilàter i l'actriu al mig, cosa que permet que el personatge s'acosti als espectadors, els formuli preguntes a tocar dels ulls o els confongui fent-los buscar uns papers sota les cadires que en realitat no hi són. El plantejament de l'obra crea el dubte de si els espectadors han de reaccionar o no a la provocació de la delegada de personal. I aquest segurament és un risc buscat i no sempre aconseguit pel muntatge, malgrat que no se sap mai quan els espectadors es poden posar a la pell dels obrers que no hi són. Teatre de risc amb un dels espectacles de cambra recuperats de l'últim Festival Grec.

L'actriu Sandra Monclús interpreta el paper d'una delegada de personal d'una empresa xinesa.

© Aitor Rodero

AMB BON HUMOR

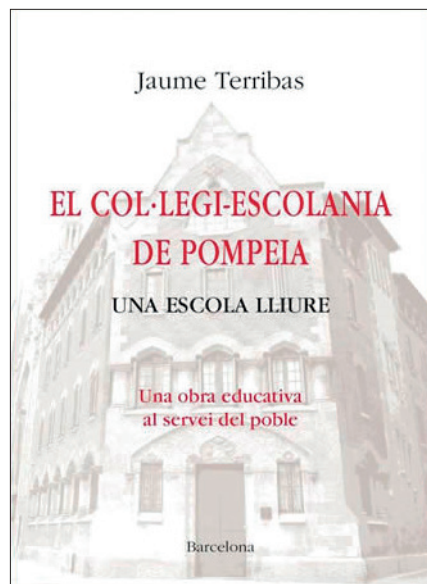
«SHENZHEN SIGNIFICA INFERN», de Stefano Massini
TRADUCCIÓ: Carles Fernández Giua
INTÈRPRET: Sandra Monclús
DIRECCIÓ: Roberto Romei
Teatre Tantarantana, Barcelona.
Fins al 21 de setembre

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxí

Educar és molt més que ensenyar

JAUME TERRIBAS

*El Col·legi-Escolania de Pompeia
Una escola lliure
Una obra educativa al servei del poble*
Barcelona, 2018, 245 pàg.

Vet ací una monografia que reconstrueix, de manera minuciosa i pacient, la història del Col·legi-Escolania ubicada al santuari barceloní de Pompeia, principalment en el període dels anys de la seva segona etapa, que va des de la postguerra el 1939 fins al seu tancament l'any 1970 sense, però, entrar massa a fons en la història de la primera etapa (del 23 de gener de 1912 al juliol de 1936). L'escola de Pompeia constava de tres aules i un pati, i a dins de cada aula se seguïen dos o tres nivells distints d'ensenyament. S'hi accedia per la Riera de Sant Miquel, i el pati permetia als alumnes la pràctica d'esports, particularment el bàsquet.

Al llarg del llibre es fa referència sobre el peculiar mètode pedagògic seguit pel professorat caputxí (Nolasc del Molar, Lluís de Lloret de Mar, Josep M. de Vera, Maties de Sant Cugat, Conrad de Barcelona, Francesc de Sales de Barcelona, Samuel de Maspujols, entre molts altres) i, sobretot, es posa en relleu la qualitat de l'ensenyament musical impartit per l'organista del santuari, P. Robert de la Riba, ajudat dels mestres Antoni Català i Joan Lamote de Grignon, que donaren una excel·lent formació musical als joves de l'escolania (dirigida per fra Engelbert de Leoben), majoritàriament formada per nois de famílies menesteroses del barri de Gràcia que, a canvi dels seus serveis en les celebracions litúrgiques del santuari de Pompeia com a escolans i cantors, rebien una sòlida formació acadèmica i humanista que Jaume Terribas ens la descriu així mateix: «Educar és molt més que ensenyar. El treball que van fer amb nosaltres els frares caputxins i els laics que hi col·laboraven, era molt més que ensenyar-nos temes i matèries de coneixement. La seva voluntat era ensenyar-nos a viure com a persones» (p. 47).

Una selecció d'expressives fotografies sobre diverses activitats escolars i extraescolars acaben de perfilar allò que no reeixim a dir en paraules.... El pròleg del P. Mateu Sanclimens, custodi del santuari de Pompeia, centra i orienta la lectura de la monografia. La relació dels exalumnes (vegeu les pàgines 231-244) posa de manifest que, de les aules del Col·legi-Escolania de Pompeia, en sortiren joves amb iniciativa, molt ben preparats per afrontar els reptes de la vida, i que amb professionalitat, han contribuït al desenvolupament de la Catalunya recent.

RAUXA

Una visió no ideològica

Estem acostumats que l'opinió pública tracti qualsevol tema no pas com un debat assenyat, sinó com una polèmica cridanera. Per desgràcia, això passa també amb qüestions especialment delicades, que cíclicament són utilitzades com a arma ofensiva contra l'adversari ideològic. La religió a l'escola, l'avortament, les persones homosexuals, el tractament del final de la vida i altres realitats molt sensibles són tractades de la manera més matussera possible. I encara que en aquestes controvèrsies tothom parli de drets, de diàleg i de persones, l'únic que interessa a l'esperit bel·ligerant és batre el contrincant, no pas alleujar el patiment de les persones.

En totes aquestes qüestions l'Església ha de poder expressar, com tothom, la seva manera de veure la realitat. Ho ha de fer sense caure en el parany de la ideologia i la bel·ligerància, sense deixar-se arrossegar per l'acció-reacció de les declaracions, les manifestacions i els manifestos. L'Església no pot anar a remolc de la sempre interessada dinàmica ideològica, tampoc no l'ha de liderar. Més que ningú, l'Església sap quant de dolor hi pot haver rere les qüestions que hem esmentat; que hi ha tones i tones de patiment que la societat ignora perquè només són alliberades en l'àmbit del sagrament de la confessió; que hi ha un lligam molt estret entre dolor i silenci. L'Església ha de fer veure que paraules com ara «persona», «amor» o «alliberament» només adquireixen el seu sentit propi dins de l'esperit del cristianisme.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Altres bisbats

NOVAHUMANITAS

Els caps de setmana **22 i 23 de setembre i 29 i 30**, a Ciempozuelos, sessió de formació humana *Descúbrete a ti mismo* a càrrec de M. Ángeles de los Ríos. Més informació: www.novahumanitas.org.

Barcelona

BETÀNIA

El diumenge **16 de setembre**, a les 10.00, recés dirigit per Mn. Lucas Pablo Prieto a les Misioneres Germanes de Betània (c/ Bonavista, 37 – Cornellà de Llobregat).

MONESTIR DE PEDRALBES

El diumenge **23 de setembre**, a les 12.30, visita *Pedralbes, el monestir medieval i la capella de Sant Miquel* (tel. 932 563 427).

CARILLÓ

El diumenge **23 de setembre**, a les 21.00, concert extraordinari de la Mercè amb fados, tangos i milongues a càrrec d'Anna M. Reverté. Lloc d'audició: pati dels Tarongers o Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat de Catalunya.

BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ

El diumenge **23 de setembre**, a les 18.00, els devots i el grup de pregària Amics del Pare Pius celebren la commemoració del sant amb una eucaristia. Predica fra Valentí Serra de Manresa. La celebració serà ja de la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè. En acabar, veneració de la relíquia de sant Pius; el **dilluns 24**, a les 19.00, vespres solemnes de la Mare de Déu de la Mercè amb exposició major del Santíssim i cant dels goigs. C/ Aragó, 299 – Barcelona.

PREGÀRIA

El **dilluns 24 de setembre**, a les 20.30, amb motiu de la festa de la Mercè, trobada de pregària en silenci per les persones segrestades arreu del món. Parròquia del Patriarca Abraham, c/ Jaume Vicens i Vives de Barcelona.

Girona

CATEDRAL

El **divendres 21 de setembre**, a les 9.00, festa de la dedicació de la catedral: litúrgia de les hores i missa conventual presidida pel bisbe Francesc Pardo.

Sant Feliu de Llobregat

CULTURA HUMANISTA

El **dimarts 18 de setembre**, a partir de les 9.30, jornades de cultura humanista *El segle XX: una herència per al futur* al monestir de Montserrat. Informació: tel. 938 777 725.

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **dissabte 22 de setembre**, a les 11.00, activitat familiar teatralitzada *El tresor de l'Andreu de cal Xic*. Reserves: tel. 973 482 101.

Tarragona

CARDENAL VIDAL I BARRAQUER

El **dimarts 18 de setembre**, a les 20.00, conferència *Francesc d'Assís Vidal i Barraquer i el catalanisme*, a càrrec de Mn. Ramon Corts, al Centre Cultural de Cambrils (c/ Sant Plàcid, 18).

Tortosa

APLEC DE L'ESPERIT

El **divendres 21 de setembre**, a les 19.30, celebració per als voluntaris de l'Aplec 2018 al Seminari de Tortosa.

Vic

DIA DE LA CATEDRAL I JORNADA DIOCESANA

El diumenge **16 de setembre**, a les 10.00, acollida del bisbe a la catedral de Vic; a les 11.00, pregària al monestir de Santa Teresa; a les 12.00, curs Alpha a la parròquia de la Divina Pastora; a les 14.00, dinar al Seminari; a les 16.00, portes obertes a la catedral; a les 17.30, missa presidida pel bisbe Romà Casanova. Inscripcions: tel. 938 832 655.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Esther Borrego, Cinto Busquet, Giorgio Chevallard, Joan Costa, Antonio Gil, Montse Girbau, Jaume González, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Ignasi Lupon, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Armand Puig, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

IGNASI MIRANDA

La Congregació de Jesús-Maria celebra, el diumenge 7 d'octubre a les 17 h a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, la missa conclusiva del seu bicentenari. La catalana Núria Cuadras, ecònoma general de l'obra fundada per santa Claudina Thévenet, veu la commemoració com una oportunitat de cara al futur, amb l'educació en el centre del compromís assumit per les religioses.

Com serà la celebració del proper 7 d'octubre a la basílica de la Sagrada Família?

Tindrem una Eucaristia solemne preparada per totes les obres de Jesús-Maria a Barcelona. Serà presidida pels dos bisbes auxiliars de Barcelona, Sergi Gordo i Antoni Vadell, i concelebrada per l'abat de Poblet i més de 20 sacerdots. Cantarà la coral del Col·legi de Sant Gervasi i comptarà amb la participació de 3.000 persones de tots els nostres centres i entitats.

Com definiria el carisma i la missió actual de la congregació de les Religioses de Jesús-Maria?

El do que va rebre la fundadora, santa Claudina Thévenet, va ser el de fer conèixer i estimar Jesús i Maria a través de l'educació. Aquest do el rep dins d'una experiència de perdó molt forta per l'assassinat dels seus dos germans grans i que fa que descobreixi la immensa bondat de Déu. L'últim Capítol general va marcar tres prioritats que han donat un impuls molt gran a la nostra vida apostòlica: viure el perdó, la reconciliació i sanació; deixar-nos commoure, com va fer Claudina, per les misèries del nostre temps; i un estil de vida compromès amb la justícia, la pau i la integritat de la creació. Un dels objectius del Pla Apostòlic Global és el d'impulsar la pastoral juvenil i vocacional. Amb el lema «En camí amb Claudina...», més de 260 joves de 21 països es van reunir del 19 al 22 de juliol a Lió (França) per commemorar, pregar i celebrar els 200 anys de Jesús-Maria.

Núria Cuadras, ecònoma general de la congregació de Jesús-Maria

La religiosa Núria Cuadras (al centre, ajupida) en una recent trobada internacional de joves.

«El gran repte és la missió compartida amb els laics»

Quins reptes té ara Jesús-Maria a Catalunya, amb les seves diverses obres educatives?

Sempre és un repte la missió compartida amb els laics, que han de fer seva la missió de la congregació. Són molt bons professionals, però alguns no són antics alumnes i no coneixen el nostre estil educatiu. És important que el coneguin i el valorin. Un altre repte important és continuar amb l'escola inclusiva. Respondre a les necessitats de cada alumne implica recursos econòmics i de personal, cosa que no sempre és fàcil.

Quina és la situació actual de la congregació arreu del món? Hi ha vocacions a Espanya?

Actualment, a la congregació, som 1.161 religioses en 171 comunitats, presents a 28 països del món. La nostra tasca apostòlica es desenvolupa a 129 escoles, 10 residències

universitàries, 19 internats, 9 cases de família, 4 centres d'espiritualitat, 7 dispensaris i 18 centres d'educació no formal. Tenim províncies molt joves amb moltes necessitats de formació però amb una vitalitat i amb un futur espectaculars, com també províncies amb religioses grans que donen estabilitat i saviesa a la congregació. A Espanya, no hem tancat mai el noviciat. Actualment tenim 3 novícies i 4 religioses de vots temporals. No és gaire, perquè hi ha 27 obres educatives, però no ens podem queixar.

Quina opinió té del papa Francesc i de les reformes que vol introduir en l'Església?

Per a mi, el papa Francesc està sent molt valent. Està obrint portes fins ara tancades. Té molt clar que l'opció de l'Església és per als més pobres i que hem de treballar a les perifèries del món.

Si no hi va, no ve.

Si l'orgànica no va al marró no es transforma en compost per fertilitzar el sòl o en biogàs per generar electricitat. I, per tant, no torna, trenquem el cicle i la malbaratem com a recurs.

No barregis l'orgànica amb els altres residus.